
LETO XXIII.

MAJ 1974

MIDSUMMER

MISLI

(Thoughts)

MESEČNIK ZA VERSKO
IN KULTURNO ŽIVLJENJE
SLOVENCEV
V AVSTRALIJI

*

USTANOVLJEN LETA 1952

*

Izdajajo slovenski frančiškani

*

Urejuje in upravlja

Fr. Basil A. Valentine, O.F.M.
19 A'Beckett Street, KEW,
Victoria, 3101. Tel.: 86 7787

*

Naslov: MISLI
P.O. Box 197, Kew, Vic., 3101

*

Letna naročnina \$4.00
(izven Avstralije \$5.00)
se plačuje vnaprej

*

Rokopisov ne vračamo
Dopisov brez podpisa
uredništvo ne sprejema

*

Tiska: Polyprint Pty. Ltd.,
7a Railway Place, Richmond,
Victoria, 3121

VSEBINA

- Matere, Bog vas živi! — stran 113
O mati, zdaj vem . . . — Ivan Cankar — stran 115
Zvonovi zvonijo, prav milo pojo . . . — škof dr. S. Lenič — stran 116
Romarji (pesem) — Ivan Pregelj — stran 117
Malo družinske geometrije (Iz Družine) — stran 118
Zakaj je osamljena? — Danica Novak — stran 119
Matere nimam (pesem) — Silvin Sardenko — stran 120
Slovenska nedelja — F. S. Finžgar — stran 121
Jurij Vega — ga poznaš? — Janez Primožič — stran 121
Marijina kapela (pesem) — Pavel Golia — stran 122
MINORES bodo med nami! — stran 123
P. Bazilij spet tipka . . . — stran 124
Nekaj zapiskov Društva sv. Eme — Antonija Plesničar — stran 126
Izpod Triglava — stran 126
V času obiskanja (Mesto oznanjenja) — stran 128
Naši zdravilni vrelci (Geološka katastrofa — slovenska krasota VIII)
— Stanko Ozimič, B.Sc. (Geology) — stran 130
Z vseh vetrov — stran 132
Izpod sydneyjskih stolpov — p. Valerjan — stran 134
Pamet se je odprla (povest-nadaljevanje) — P. Bernard — stran 137
Gradimo slovensko prihodnost! — stran 137
Naše nabirke — stran 138
Kotiček naših malih — stran 140
Križem avstralske Slovenije — stran 141

NAROČI IN BERI!

PAPEŽ JANEZ DOBRI (življenjepis) — cena 75 c.

JEZUSOVO ŽIVLJENJE (François Mauriac) — cena \$1.—

MATI MLADIH CERKVA (Franc Svoljšak) — cena 50 centov.

PLAMTEČI OGENJ (življenjepis W. Hünermann o Piju X.) — cena 75 centov.

KNJIGA O INDIJANCIH — Njih življenje in navade zanimivo opisuje škof Friderik Baraga. Cena en dolar.

ZADNJI DNEVI JERUZALEMA (Svetovnoznan roman J. Spillmanna) — Cena \$1.50

LJUDJE POD BIČEM (Odlična trilogija izpod presa KARLA MAUSERJA iz življenja v Sloveniji med in po vojni) — Cena vseh treh delov je s poštnino vred \$7.—

PASTIRJEV GLAS V TUJINI (I. del) — Zbirka pisem, govorov, pridig, duhovnih misli in člankov pokojnega škofa dr. G. Rožmana zdomec. — Cena \$2.50

Priporočamo tudi angleško knjigo (čepna izdaja) SHEPHERD OF THE WILDERNESS. Življenjepisno povest o Frideriku Baragu je napisal Amerikanec Bernard J. Lambert. Bila bi lep dar vsakemu avstralskemu prijatelju. Cena en dolar.

KOGAR ZANIMAJO DOKUMENTARNE KNJIGE
za razumevanje najtežjih let slovenskega naroda
(1941—1945), lahko pri MISLIH naroči sledeče knjige:

TEHARJE SO TLAKOVANE Z NAŠO KRVJO (izjava prič o teharskih dogodkih 1945) — Cena 50 centov.

PRAVI OBRAZ OSVOBODILNE FRONTE (II. in III. del) — Zbral Miha Marijan Vir, Argentina — Cena vsake knjige \$1.50

ODPRTI GROBOVI (II., III. in IV. knjiga dokumentov) — Zbral Franc Ižanec, Argentina — Cena vsake knjige \$2.—

BELA KNJIGA (izdana v ZDA) prikazuje razvoj 1941 — 1945 ter vsebuje 10.000 imen v tem oddobju pobitih Slovencev ter vrnjencev iz Vetrinja. Cena \$5.—

Danes je vse to že zgodovina in jo je vredno iz vseh virov trezno prebirati in presojati, četudi domovina te prilike ne daje niti študentom. Za nekoga, ki je študiral doma in ga snov zanima, knjige nudijo lepo priliko spoznati dobo tudi z druge strani.

LETÖ XXIII.

MAJ, 1974

ŠT. 5

Mater, Bog vas živi!

KOLIKO LEPEGA so že napisali o materi in kakšne čudovite stavke imamo tudi v slovenskem slovstvu v spominih na mater, njeno ljubezen in njeno žrtev. Težko bi našteval imena pisateljev, saj bi jih bilo preveč. Kaj debela knjiga bi nastala, če bi zbral vsa slovenska dela, ki govore o tem. Biseri so, ker so besede priše iz srca, prav iz njegove globine. Narekovala jih je otroška ljubezen, hvaležnost, občudovanje, včasih tudi prekasno in gremko spoznanje, kaj mati pomeni v slehernem življenju.

Če že v pregovoru pravimo, da žena podpira tri vogle pri sleherni hiši, lahko temu mirno dodamo, da mati drži tri vogle slehernega naroda. Z materjo, z njeno domačo vzgojo, njenim prepričljivim zgledom, njeno žrtvijo sleherni narod stoji ali pada. Kaj ni glavna celica sleherne narodne skupine ravno družina? A da družino oblikuje mati, ni skrivnost. N oben oče mi ne bo zameril: on ima svojo važno nalogu v družini, srce družine je pa le mati, pa jo glejmo iz katerega koli zornega kota.

Svet drvi v čudno temno bodočnost. Morda prav zato, ker v moderni ženi hoče videti samo ženo, enakovredno moškemu. Materinstvo ji je komaj za nameček, nekako mimogrede. In ker mimogrede, tudi vzgoja otroka ni več njena prvobitna naloga — prepušča jo šoli, ki matere žal nadomestiti ne more. Ko pada misel za žrtev, pa s tem pada tudi ljubezen — tista opevana materinska ljubezen, ki ji ni meja in ji ni primerjave pod soncem.

Mladina dorašča, izbira si svoja pota in pod raznimi kvarnimi zunanjimi vplivi tudi materin vpliv lahko pada v preteklost in pozabo. Zlasti še, ko svet gleda mater danes z "modernimi očali", jo poriva v tovarne, podcenjuje materinsko poslanstvo, se norčuje

iz števila otrok in ponuja mladim materam vsa moča sredstva za "manjšanje" njihovih žrtev. Z vsem tem se izgublja naravni, prirojeni čut, ki ga tako bogato vsebuje že sam pojem matere in materinstva.

Pri vsem zmaličenem "modernem" gledanju na poslanstvo matere — recimo naše slovenske mater — padajo kot tolažilna rosa sledeče izjave slovenskih mater. Okrog sto mater se je zbralo letos v marcu na proslavo v celjsko gledališče in vse so rodile vsaj po deset otrok. Med njimi je bila tuda Suhovršnikova mama iz Lenarta nad Novo Štiftto pri Gornjem gradu: enaindvajsetim otrokom je dala življenje.

"Ljudje so me pogosto spraševali, kako zmorem nahraniti toliko ust. Danes, ko sedim med temi materami, ki so spravile k življenju toliko ali še več otrok kot jaz, se mi zdi, da bi na to vprašanje vse enako odgovorile. Večkrat so me spraševali, če bi še enkrat bila mlada, ali bi še rodila toliko otrok? Bi! Zdaj pa sploh. Poglejte: tu je elektrika, tu je družbenega oskrba, to so pralni stroji. Me pa smo poznale le en stroj: svoje roke . . ." Tako se glasi izjava ene izmed njih.

In spet druga: **"Otroci so veselje in bogastvo. Nekateri trdijo, da rodi mnogo otrok beda. Jaz trdim, da to ni res. Otroci so ljubezen. Kaj ima žena več, če ima le enega otroka? Jaz sem polovico svoje ljubezni razdelila med otroke, polovico pa darovala možu. Nihče ni bil prikrajšan. Sama pa sem bila pogosto neizmerno srečna. Za mater je največ, ko zasliši prvi otroški glas, vidi prvi korak, prisostvuje poroki svojega otroka in rojstvu vnuka. Škoda je le v tem, da ob tem spoznaš, kako se staraš, pa še nisi oddal vsega kar nosiš v sebi . . ."** Šesnajst otrok je rodila ta žena.

Casnikar Janez Sever, ki je o teh izjavah in razgo-

vorih s slovenskimi materami poročal, je moral priznati: "Zanimivo je, da matere, s katerimi smo se prej in zdaj pogovarjali, ne sprejemajo idej o tem, da je materinstvo prevelik napor sodobne žene. Materinstvo je dragoceno poslanstvo, trdijo. Prvo in največje poslanstvo. Večina se ne strinja s kakršnimi koliko posegi zoper rojstva. Ne, ne gre za prepovedi Cerkve ali drug kakršen koli tu ali onostranski strah. Materinstvo je poslanstvo, za katerega si rojen, trdijo in ponavljajo . . ."

Kakšna naravna modrost zveni iz trditev mater. Pred njo zardi od sramu moderni čas, ki uzakonjuje splav in hoče na sto načinov kratiti pravice in dolžnosti materinega poslanstva. Pred njo padejo vsi izgovori, ki so tako hitro na jeziku mnogih ob prečevanju spočetja ali umoru nerojenih. Tudi marsikatera naša izseljenska mati lahko zardi in povesi oči, ker ji je pri vsem udobju moderni in zmaterializirani svet uničil idejo, kaj je njeno resnično poslanstvo v življenju.

Da, svet stoji in pade s tem poslanstvom matere. Tudi naš narod je na isti poti. In ko se ob materinskem dnevu spominjamo svojih mater, si obenem osvežimo in vtisnimo v srce tudi resnično, nepotvorje-

no sliko poslanstva materinstva kot takega, kakor ga je določil Bog in položil v naravo žene. Nimamo nikake pravice, da bi ga krojili po svoje. Še celo to lahko dodamo: kjer koli so ga in ga krojijo po svoje, se to slej ko prej maščuje. Narod, ki je zavrgel materinsko poslanstvo, pada v brezno, iz katerega bo težko vстатi. Kaj bo dala moderna mati svoji hčeri v življenje, če je sama zapravila bogato dediščino lastne matere, ki jo je prav vzgajala, prav učila?

Če vse to velja za narod doma, velja v nič manjši meri, če ne v večji, za sleherni izseljenski narod. Izseljenske skupine so še bolj izpostavljenе, zato pa še bolj potrebne dobrih mater. Naloga izseljenske matere je gotovo še težja, pa zato tudi nujnejša. Novi rod dorašča sredi tujih vplivov, kaj bo iz njega? Z ljubeznijo do matere in njenega poslanstva padejo tudi zadnje vezi s slovenstvom — utonil bo v tujem morju . . .

MATI — DOMOVINA — BOG! Tri čudovite besede. Geslo, ki mu ni primere. Odbij eno, pade tudi drugo in tretje! Temelj celotne zgradbe pa je MATI, ki se zaveda svojega poslanstva v polni meri. Bog jo živi! In naj jih bo veliko tudi med nami: doma, v zamejstvu in zdomstvu!

Med polji
se враča
od nedeljske maše,
kjer je molila
za svoje otroke.
Kam po svetu
so se razkropili?

O mati, zdaj vem ...

Petero nas je bilo. Sedeli smo za mizo in smo čakali. Spočetka smo se smeiali in razgovarjali, nato smo igrali domino, naposled smo se naveličali ter smo umolknili.

Najstarejši sestri je bilo trinajst let, najmlajšemu bratcu pet. V srcih pa smo bili stari: poznali smo skrb in strah.

Kadar so se zunaj oglasili koraki, smo se ozrli proti durim. Strmeli smo z velikimi očmi in odpriti ust, sapa nam je zastajala.

"Prihaja!"

Koraki so utihnili, spogledali smo se molče; oči so bile sólzne, ustna so se tresla.

Zelo smo bili lačni. Mračilo se je že, matere ni bilo. Pred dobro uro se je bila napotila, Bog vedi kam. Vedeli smo: kadar pride, prinese kruha. Prav nič nismo dvomili. Kajti večerilo se je in zvečer je treba večerje.

Trd in strašen je otrok v svojem zaupanju. Zvečer je treba večerje. Neusmiljen je otrok v svoji veri. Mati, zvečer je treba večerje; pojdi in prinesi jo, iz zemlje jo izkoplj, iz oblakov jo utrgaj!

Ko je šla, je bila vsa majhna in sklučena; globoka brazda je bila na njenem čelu.

"Kmalu se vrnem!" je rekla.

Mislili smo, da gre samo k peku, sto korakov daleč. Minuto tja, minuto nazaj: recimo, da bi tam še malo pokramljala, bi bilo pet ali kvečjemu deset minut. Gledali smo na uro, ki je visela na steni kraj peči. Počasi se je pomikal dolgi kazalec: ali kakor se mu ni mudilo, je bil preromal že ves črn kolobar.

"Saj niso šli k peku!" je rekla Hanca.

"K štacunarju so šli!" je rekla Francka.

"Pa če jím ne dajo?" je obstrmela Hanca.

"Zvečer je treba večerje!" je rekla Francka.

Zunaj je še dremal večer, v izbi je bila noč. Naše oči so bile mlade in bistre, vajene teme. Pogledali smo se iz lica v lice — vsi smo bili starejši nego uro poprej.

Nismo se bali belih žena, ne vedomca, ne

torklje. Nekoč sva šla z najmljašo sestro mimo kozolca, ki je stal na samem, da tam straši, so pravili. Pred kozolcem je stal trhel štor in se je čudno svetil — velik človek v goreči rjuhi. Držala sva se za roko, šla sva mimo in se nisva bala.

Ali vendar je bil strah v naših zgodaj postaranih, zgodaj izkušenih srcih. Nekaj silnega se je dvigalo v daljavi do neba, bližalo se je, zmerom više in ogromnejše, črno in strašno; skoraj že je zastiralo vse obzorje. Videli smo življenje in smo se ga bali ...

"Na jok nam je bilo, zaihtel pa nihče ni. Kadar so nas tuji koraki zmotili, je bilo spet vse tiho v izbi in zunaj, se je ogasil v nas obup, kakor ga pozna šele človek, ki ga je bilo obnemoglega življenje treščilo ob tla."

"Saj ne bo konca nikoli! Nikoli ne bo drugače! Mati ne pride, ne prinese kruha — umrimo!"

Velik je bil obup; ali vzbudilo se je v nas še nekaj vse temnejšega, strašnejšega. Ne jaz sam, nas vseh petero, kakor smo sedeli krog mize v temi, je občutilo nenadoma grenko, zlobno sovraštvo do matere.

"Saj bi lahko, če bi hotel! Sinoči je prinesla kruha, čemu bi ga nocoj ne, ko smo lačni kakor sinoči! Tam stoji, Bog vedi kje, pa opravlja in se smeje ter se ne zmeni za nas! Takoč da se povrne, je rekla; zdaj je že ura minila, morda že poldruga ura ... nalašč čaka, na cesti postaja, s sosedami kramlja; sama je že najbrže večerjala, pa se ji ne mudi s kruhom!"

V molku smo spoznali; natanko smo vedeli drug za drugega: "Tudi ti tako misliš, sestra! Tudi ti tako sodiš, bratec!" In v tistem trenutku tudi med nami ni bilo več ljubezni.

je trudnim nogam blagoslov,
je dobre Matere pozdrav.
Z Otoč od vlaka romarji:
"Bogdaj, sestre, bogdaj, bratje mi!"
"Hvaljen Jezus!" "Vekomaj!"
"Dobro jutro!" "Bog ga daj!"
Jutro pa tako. Bog sam ga je vesel!
Glejte, kako je planine razvnel,
cvetje ob potu v vseh rosah umil,

iz neznanovečnih dalj
v sveti dom naših svetih tal,
kjer med nami Mati božja živi,
z nami se smeje, z nami trpi,
čaka v posete in vabi vse dni,
da bi prišli, da bi prišli
mi vsi, mi vsi,
žalostni romarji mi.
Da bi prišli, Marija, pomagaj nam Ti! . . .

IVAN PREGELJ

Noč je bila, ali še smo si videli v oči. Oči so govorile:

"Poznam te, sestrica; natanko vem, zakaj molči! Tvoja misel je smrten greh, ki nikoli ne bo izbrisani!"

"Poznam te, bratec, bistro vem, kaj si mi na tihem očital! Tudi tvoj greh nikoli ne bo izbrisani!"

Zunaj, mislim, da pred sosedovo hišo, je zavilil pes; žalosten, zategnjen glas je bil.

"Lačen je pa cvili!" je rekla sestra.

"Pogledam na cesto!" sem rekel.

"Kaj bi gledal? Ne pride prej, če še kdaj pride!" ...

Počasi in tiho so se odprle duri. Na pragu je stala mati.

Kakor od belem dnevu smo razločili njen obraz. Ves bel in tanek je bil, oči pa so bile objokane in so gledale plaho; tako gleda grešnik na svoje trdosrčne sodnike.

Mati se nas je bala...

"Ali ste dolgo čakali?" je rekla s tihim prosečim glasom. "Nisem mogla prej... niso dali..."

MALO DRUŽINSKE GEOMETRIJE

Kratek je članek, pa pove marsikaj zanimivega. Našli smo ga v "Družini" in je vreden branja. — Ur.

Družina je najlepša priložnost za vzpostavljanje medosebnih razmerij: nikjer drugje niso tako prisrčna in življenska kakor ta.

Za duševno ravnotežje potrebuje človek večje število različnih odnosov — do starejših, enakih, mlajših, moških, žensk ...

Koliko mu jih omogoča družina?

1. Najmanjša — DVOČLANSKA — družina omogoča en sam odnos. Lahko bi ga ponazorili s črto, ki jo omejujeta točki 1 in 2 — oba zakonca.

2. Družina Z ENIM OTROKOM vsebuje že tri medosebna razmerja. To naj ponazoriti trikotnik.

3. DVA OTROKA prineseta v družino kar šest razmerij — kakor je razvidno iz risbe kvadrata z diagonalama.

4. S tremi otroki postane družina PETČLANSKA in v njej je število razmerij poraslo na deset.

5. ŠESTČLANSKA družina (štirje otroci) pozna že petnajst možni odnosov.

Kdor je nadarjen za matematiko, bo takoj odkril zakonitost: Vsak novi družinski član poveča število razmerij za toliko, kolikor je bilo članov pred njim. Naravno: saj z vsakim od njih naveže novo razmerje.

SEDEMČLANSKA družina bo imela torej 21 odnosov, OSEMČLANSKA 28, DEVETČLANSKA 36, DESETČLANSKA 45 itd. Kdor ne verjame, naj na-

riše deseterokotnik z vsemi možnimi diagonalami — če seveda prej ne izgubi volje do risanja.

PETNAJSTČLANSKA družina bi imela že 105 notranjih razmerij.

Zdaj bomo razumeli, kako se otrok v več članski družini veliko bolje in hitreje "socializira".

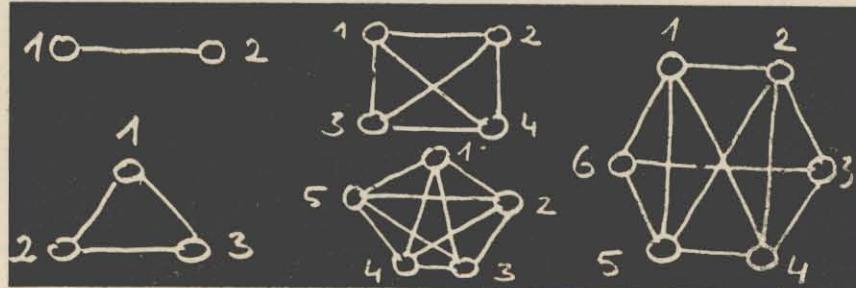
Morda bo kdo pripomnil: Že, že, toda če je preveč razmerij, jih otrok ne obvlada; čuti se kakor eden od mnogih, kakor neznanstveno kolesce v mehanizmu družine, postaja nepomemben, morda celo odvečen.

A prav to ni res. Družina ni nikoli mehanizem. Družina ima edina od vseh družbenih skupnosti to odliko, da v njej prav nihče ni brezpomemben, nasprotno: vsadko tem bolj občuti, kako je obdan z ljubeznijo, čim več ljudi ga ljubi.

Trdnost družinskih vezi ne trpi na račun razsežnosti odnosov in veliko število družinskih članov ne more razvodeniti kakovosti družinske ljubezni.

Zato je veččlanska družina za otrokov razvoj velika prednost. Kako "revna" je na primer družina z enim otrokom že v primerjavi s tisto, ki ima štiri otroke!

Družine torej, ki iz kateregakoli razloga nimajo veliko članov, naj skušajo to nadomestiti z večjo povezanostjo z drugimi družinami. To jim bo — če ne v celoti, ker so družinske vezi pač nekaj posebnega — vsaj delno pomagalo k človeškemu razvoju.

KDO BI MOGEL POMAGATI?

Zopet imamo nekaj imen "pogrešanih", ki jih iščejo svojci. Morda jih kdo le pozna in bo pomagal upoštevati zvezo:

OSKARJA MARKOČIČA iz Smartnega pri Kojskem bi rad nekdo našel preko uredništva. Če je komu bralcev Oskar poznan, naj mu prosim sporoči!

Iščemo **JANKA KORITNIKA** (zadnji znani naslov je bil Yagoona, N.S.W.), doma iz Podnanosa. Oglasil naj se na MISLI, ali pa naravnost na naslov: Franc Horvat, 4 Ronald Ave., Earlwood, N.S.W. 2206.

Kje je **JOŽE CIZERL**? Rojen 1945. v Zgornji Kungoti, odšel v Avstralijo 1964, bil v Sydneyu, Novi Zelandiji in Melbournu. Zadnjikrat se je oglasil v decembri 1969 iz Melbourna (Reservoir), nato so se materna pisma vrnila. Mamo skrbi, če je sin še živ. Že vnaprej zahvala za sleherno sporočilo uredništvu.

JUSTIN IVAN JUVANIČIĆ, r. 25.1.26 v Ljubljani, sin Juvaničič Antonije iz Begunj pri Cerknici, je po poročilu iz Shenton Parka, W.A., pred leti po časopisu iskal sorodnike. Zvedeli smo za strica (brata matere) in sorodnike v Begunjah pri Cerknici. Naj se oglasi na uredništvo MISLI!

Zakaj je osamljena?

(Iz naše vsakdanjosti)

VSAKEGA IZMED NAS se je dotaknilo življenje in vsakomur je prineslo svojo usodo. Spoznala sem človeka, ki me je znal pritegniti, osvojiti — in tako sem izbrala najslabšega izmed vseh, sebi in za očeta svojemu otroku. Pustila sem mu, da si je življenje krojil po svoje, saj sem bila prepričana, da je lahko nahraniti mala usteca, da vse moralne in materialne obvezbe niso tako težke kot se je pokazalo pozneje. S praznimi rokami, brez vsega, sem ostala na pragu življenja nebogljenega otroka. Leta in leta sem si nato krivila hrbitenico ob pisalnem stroju, ki je pel iz noči v noč. Zato, da bi bila mala usta sita, da bi bilo nebogljeno bitje oblečeno . . .

Mlada leta so polzela kakor deževne kaplje, neslišno, vendar vztrajno in hitro. Vedno mi je zmanjkovalo časa, vedno me je spremjal strah pred novimi poznanstvi; tisti, ki bi me ljubil, bi moral imeti rad tudi mojega otroka.

Srečavala sem poročene žene, ki so bile razbremenjene skrbi; ki so bile ljubljene in niso poznale samote srca in odgovornosti osamljene matere. Moje roke, tako polne poleta in moči, so ostale prazne in nikogar ni bilo, ki bi hotel svojo pot deliti z mojo.

Leta so minevala, sla po iskanju dobrote in topline je skoraj usahnila. Ostajale so le dolžnosti, dolge samotne noči, ure, ki niso bile posvečene nikomur. Moje roke so lahko objemale samo otroka, lahko so le delale.

Otrok je zrasel v dekle, dekle se je poročilo in ostala sem sama, tudi brez tiste ljubezni, ki jo lahko otrok da materi. Ne še stara pa vendar kakor starka strmmim v ta neizprosn svet. Kako rada bi si poiskala sorodno dušo (in kako strah me je tega), da bi mi pomagala doživeti jesen življenja, pomagala iti v meglo in dež, ali pa v sončni dan.

Mar ni tudi z nami tako, kakor z jesenskimi dnevi, ki odsevajo v premnogih barvnih odtenkih?

Nekaj srečnih uric ob otroku . . .

Mar se tudi v nas ne preliva in v vseh odtenkih izraža življenje? Ali nismo zmožni dobrote in iskrenosti, ali nismo kakor čaše krepilnega sekta in ali niso robovi čaš še nedotaknjeni? Mnogo nas je, ki bi žeeli peneče se vino ponuditi v okrepljilo, v spodbudo, v zadovoljstvo.

Včasih sem v svoji osamljenosti kakor beračica, ki se z iskrami v očeh zahvaljuje za milosten dar, za vsak iskren nasmeh, za vsako najmanjšo naklonjenost. Mnogi mi govore, da mi je lepo, čes, da nimam obveznosti. Ne razumejo, da si včasih želim biti nekomu še potrebna, da bi rada v očeh bližnjega videla žar sreče, da si želim, da bi moj dan postal stvar tihega dogovora.

Vendar, če je človek neštetokrat ogoljufan, če se leta in leta bojuje za svoj in otrokov obstanek, ali je čudno, če postane v svoji osamljenosti tudi nezaupljiv in če se ga poloti strah?!

Kako lepo je dejal Cankar: "Človek zaupa, a je ogoljufan, kolikor bolj zaupa, toliko bolj je ogoljufan!" "Od daleč jutranja zarja, od blizu pust večer."

Tudi perzijska modrost nam pove: "Prišel bo čas, ko več ne boš čutila, ne sreče, ne gorja —

vse je ničovo". — Res je vse ničovo. Samo eno pa je res, da življenje kleše krvide v skale, dobrote v vodne vale. To sem jaz.

Samota boli. Ostala mi je hči, ki mi bo morda podarila vnuka in spet bodo polne moje roke. Želim si tudi, da bi prišel dan, ko se bom lahko vključila v delo in postala enakopraven član družbe. Kljub bolezni, ki je ni bilo nemogoče zatrepi po vseh naporih za obstanek za vsakdanji kruh. Spet bi rada našla cilj, ki se imenuje: delo.

Vse preveč boleče je čakati, da se iz ene same sobice preseliš pod Plečnikove arkade.* Saj

poleg vsega, kar sem doživelja, niti ena "vrata" niso razumela, da tudi mati z otrokom potrebuje življenjski prostor.

Cigaretni dim je ugasnil, skodelici kave sta prazni, besede so izvenele. Poleg sveta, ki drvi za užitkom, za boljšim standardom in zapira oči pred vso resničnostjo, ki pa ne zna najti v sebi tistega, kar je v njem človeškega, obstajamo tudi mi — samotarji. Zato v tem trenutku stiskam roko vsem osamelim. Na srce jim stiskam šopek jesenskih rož, rož brez trnjev in še enkrat ponavljam — tako malo je potrebno, da smo srečni . . .

Danica NOVAK

* Plečnikove arkade krasijo vhod ljubljanskega pokopališča Žale.

Mamico
bo presenetil . . .

MATERE NIMAM

Od veselja na veselje greš,
niti ne vidiš, niti ne veš,
kaj se pravi: mater imeti.

Tvoja mati je sama doma,
ti pa hodиш križem sveta,
križem hrupnega sveta.

Jaz pa iz tuge v tugo grem,
dobro čutim, dobro vem,
kaj se pravi: mater imeti,

sredi Draveljskega polja.
Tiho spava sredi polja,
jaz je nimam, nimam doma.

SILVIN SARDEŃKO

SLOVENSKA NEDELJA

VELIKI ZVON je zabučal iz lin pri fari. Od gore do gore je zadonelo kakor božji glas. Na poljih se je pri-pognilo v taho šumečih valovih žito, vse oškropljeno s srebrno roso. Na vsako okno je potkal glas zvona in zaklical: Otroci, nedelja! Nedelja tebi, oče, nedelja hlapcu, nedelja hlevu. In razgrnilo se je na faro do konca in čez konec naprej do prve in devete sosedje: sveta nedelja.

Pa je zavladal božji mir. Zapuhtelo je nad hribi kakor kadilo proti nebu. Vesela slovesnost je umila žuljave roke, otrla potni obraz. Zašumela so nagubana krila, zacvrkali visoki škornji in korak ni bil prešeren in ni ga gnala skrb. Slovesen je bil in umerjen; tako se spodbobi svetišču in zvon je spremenil v sve-tišče polje in travnik, log in goro.

In na vasi! Kdo bi si upal nespodobno teči skozi vas, ali da bi zaškripalo kolo težkega voza, da bi pokal bič in klel voznik — danes, na sveto nedeljo? Beli rokavci dvigajo škafe ob studencu, pri koritu se zlagoma oceja živila. Danes se ne mudi. Da bi komat oklenil Luci težko grivo, da bi jarem stisnil roge vo-

letu — danes? Danes postavajo fantje s konji, ki so jih prgnali napajat. Brzda ne zvenči, zakaj ne baržunastih telovnikih cingljajo tolarji ob težkih, srebrnih verigah. In kadar done ti, tedaj je na vasi, kakor se je zapisalo na Sinaju: Ne delaj ne ti, ne tvoj sin, ne tvoja hči, ne tvoj hlapec in ne tvoja živila!

In zvon je zabučal vnovič. Iz postavnega doma, iz lesene bajte, od vseposod so se prikazovale prazniške postave: dekleta z nabranimi rokavi, belimi kakor iz cukra, z nageljnom in rožmarinom za svilenim nedrjem, z zobčasto ruto v roki. Fantje s suknjiči čez ramo, tolarji ob verižicah — cink, cink — in z rdeče opasnim škornji — cvrk, cvrk — kajpa z viržinko in krivci, to je praznik. Celo stare mamice petdesetletna šajevka, ki se je modrikasto izpreminjala v soncu, celo ta: sama živa sveta nedelja. Skozi vas so rasle gruče in zunaj vasi so se potopile v morje žita in plule med njim od vseh štirih strani vetrov, kakor bi živilih rož nasadil po zelenih, pšeničnih valovih . . .

F. S. FINŽGAR

JURIJ VEGA — GA POZNAŠ?

PRAV JE, da se — četudi z malo zakasnitvijo — tudi avstralski Slovenci vsaj skromno oddolžimo spominu enega naših velikih sinov, ki je ponesel naše ime preko takratnih meja Avstro-Ogrske, lahko rečemo širom sveta. Saj navadno lastne može manj poznamo kot pa jih poznajo tujci. Zato je kar umestno vprašanje: Kdo je bil JURIJ VEGA? Morda bi še marsikaterega Ljubljancana spravil z vprašanjem v zadrgo, četudi je najbrž že večkrat hodil po Vegovi ulici, ki teče od Napoleonovega spomenika pred Križankami pa do Trga revolucije (bivšega Kongresnega trga), med univerzo in realko.

Dne 24. marca letos je minilo 220 let, kar je bil v Zagoricih pri Moravčah rojen Jurij Vega kot sin stare slovenske kmečke družine. Močno nadarjenega dečka so poslali v ljubljanske šole. Tu je leta 1775 z odličnim uspehom dovršil licej, nato pa je bil sprejet v državno službo kot navigacijski strokovnjak. Po štirih letih je preseljal v vojaško službo, ki mu je pomagala, da je razširil svoje znanje in našel ugodno to-ršče za razmah vseh svojih zmožnosti. Večinoma je

ves nadaljni študij matematike opravljal kot samouk. Postal je profesor matematike na vojaški šoli, pa v svojem poklicu spoznal, da v pouku matematike ni pravega sistema, niti primernih knjig. Vsled tega je v letih 1782 do 1800 izdal štiri dela svojih matematičnih izkustev pod imenom MATEMATIČNA PREDAVANJA. Z njimi je preokrenil celotni pouk matematike. Napisal je tudi več drugih znanstvenih razprav in njegova navodila so se uporabljala po šolah nad pol stoletja.

Na polju višje matematike si je Vega pridobil slavo s sestavo logaritmičnih tablic, ki jih je vestno sastavljal celo za časa vojne na bojnih poljanah. Sicer moramo vedeti, da ni Vega izumitelj logaritmov, kot so nekateri napačno trdili. Pojme o logaritmih so ustvarjali matematiki že cela stoletja preje. Bil pa je Vega tisti, ki je z raznimi izdajami tabel in obrazložitvijo največ pripomogel, da so se logaritmi v matematični znanosti uveljavili. O natančnosti svojega dela je bil tako prepričan, da je razpisal celo zlatnik za nagrado tistemu, ki bi našel napako. Te nagrade mu ni

bile treba plačati nikomur; šele po dolgih desetletjih so našli v njegovih tablicah prve nebistvene napake. Po njegovih izdajah logaritmičnih tablic (1783—1795) je izšlo še nebroj izdaj v raznih jezikih.

Pa tudi na vojaškem polju se je izkazal kot strokovnjak. Kot pravi zgodovina, je s pravilnim postavljanjem topov in namerjanjem topovskih cevi mnogim avstrijskim vojskovodjem omogočil zmago. V tem je bil Vega pravi predhodnik Napoleona. Za usluge ga je avstrijski cesar leta 1800 povzdignil v dedni baronski stan.

Kot znanstvenik si je Vega pridobil veliko priznanj svojih sodobnikov. Veliko-Britanska družba znanosti ga je leta 1783 izvolila za svojega dopisnega člena, kar je za takratni čas pomenilo več kot izredno nagrado. Bil je tudi član matematično-fizikalnega društva v Erfurtu v Nemčiji. Leta 1799 je postal član Akademije koristnih nauk v Mogunciji, leto kasneje sta ga za svojega člena izvolili Češka družba znanosti v Pragi in Pruska akademija znanosti v Berlinu.

Vemo iz zgodovine, da veliko znanstvenikov, ki žrtvujejo vse svoje življenje v službi človeštva, umre skrivnostno-nenaravne smrti. Tudi z našim Vegom je bilo tako. Dne 17. septembra 1802 je v starosti komaj 48 let nenadoma izginil. Devet dni kasneje so našli njegovo truplo pri Nussdorfu v Donavi, privezano z vrvico h kolu. O umoru so nastale razne verzije, do dna pa mu niso prišli nikoli. Najverjetnejša med njimi je ta, da je postal žrtev zavistnežev na avstrijskem dvoru, ki temu sinu slovenske zemlje niso privoščili tolikšne slave in časti.

Dolgo je moral naš znanstvenik Jurij Vega čakati na spomenik. Šele leta 1865 je dobil neznatno spominsko ploščo na zidu rojstne hiše, ki so jo kasneje nadomestili z novo in pomembnejšo, Moravče pa so leta 1907 doobile tudi Vegov doprsni kip v naravnvi velikosti. Dne 18. septembra 1903 sa odkrili doprsni kip iz belega marmorja pred vhodom v idrijsko realno gimnazijo. Tega je fašistična Italija odstranila leta 1932. Znašel se je v nekem parku v Vidmu, pokrit z vojaško čelado. Šele 1951, ob priliki petdesetletnice idrijske realke, se je kip Jurija Vega vrnil na svoje prvotno mesto, idrijska realka pa je dobila naslov: Vižja gimnazija Jurija Vega v Idriji. Da se ena ljubljanskih ulic imenuje po njem, sem že omenil. In morda še kje po Sloveniji ter ozemlju stare Avstrije, pa prav gotovo tudi po mnogih drugih svetovnih mestih, če jo ni v teku let izpodrinilo že kako novo ime. (Vega Street ima tudi Sydney v svojem okraju Revesby, Melbourne pa v okraju Balwyn, Op. ur.) Pač pa je Vegovo ime za vselej ovekovečeno s tem, da so zvezdolovci eno izmed zvezd imenovali po našem matematiku. Zvezda z imenom VEGA spada v ozvezdje Lira ter je najsvetlejša zvezda na nebu severne hemisfere. In če me spomin ne vara — virov žal nimam, da bi se o tem overil — je bil pred nekaj leti v nekem članku o poletih na luno mimogrede omenjen na luni tudi Vegov lik (Vega Crater). Verjetno to odtehta več in da našemu rojaku večje priznanje kot pa še tako lep spomenik, ki danes stoji, jutri pa mora morda dati prostor kakemu drugačnemu, modernemu junaku.

JANEZ PRIMOŽIČ

Marijina kapela

OB CESTI PISANA IN BELA
STOJI MARIJINA KAPELA,

V KAPELICI MARIJA S SINOM
DELI SVOJ BLAGOSLOV TRPINOM.

KDOR PRIDE MIMO, SE POKRIŽA
IN SE POBOŽNO JI PRIBLIŽA,

MARIJA PA, GOSPA PREBLAGA,
VSEM, KI JO PROSIJO, POMAGA.

PAVEL GOLIA

"MINORES"

ANSAMBEL
DUHOVNIH POPEVK
GOSTUJE V AVSTRALIJI

Ansambel sestavljajo minoritski bogoslovci iz Dobrunj pri Ljubljani. Poleg duhovnih pesmi imajo na sporedu tudi lepo zbirko narodnih in modernih pesmi. S svojimi koncerti so nastopali že po vsej Sloveniji, pa tudi med našimi izseljenci po Evropi — zdaj bodo s svojimi nastopi razveselili tudi nas. Kjer bo prilika, bo koncertu sledila domača zabava s plesom ob glasbi istega ansambla.

SPORED KONCERTOV:

SYDNEY: Sobota 13. julija ob sedmih zvečer — PADDINGTON TOWN HALL.

Nedelja 21. julija ob šestih zvečer — AUBURN TOWN HALL.

Po obeh koncertih domača zabava s plesom.

WOLLONGONG: Nedelja 14. julija ob 6.30 zvečer — WOLLONGONG TOWN HALL.

Po koncertu domača zabava s plesom.

ADELAIDE: Petek 26. julija zvečer — FARNA DVORANA ŽUPNIJE OTTOWAY

V priredbi tamkajšnje župnije sv. Jožefa-Delavca.

Sobota 27. julija ob šestih zvečer — SLOVENSKI DOM, W. Hindmarsh.

Po koncertu prosta zabava s plesom.

Nedelja 28. julija ob šestih zvečer (po slovenski maši) samo koncert z drugim sporedom — ista dvorana.

BERRI, S.A.: V tednu po nedelji 28. julija. Bo pravočasno objavljeno.

MELBOURNE: Sobota 3. avgusta ob osmih zvečer — BARAGOVA DVORANA v Kew.

Nedelja 4. avgusta ob štirih popoldne — ista dvorana.

MORWELL: V tednu po nedelji 4. avg. v FARNI DVORANI. Bo pravočasno objavljeno.

WODONGA-ALBURY: Petek 9. avgusta ob osmih zvečer — BARANDUDA HALL
pri Wodongi. — Po koncertu domača zabava s plesom.

GEELONG: Najbrž 10. avgusta — kraj in čas bosta pravočasno objavljena.

CANBERRA: Sobota 17. avgusta ob osmih zvečer — SLOVENSKI DOM, Phillip.
Nedelja 18. avgusta ob treh popoldne — ista dvorana.

Obakrat sledi prosta zabava s plesom.

BRISBANE: Datum še ni določen — zelo verjetno na soboto 24. avgusta ali pa naslednji dan (nedelja 25. avgusta) zvečer. Bo pravočasno objavljeno.

V kolikor bo kaj sprememb ali dodatkov, boste obveščeni v prihodnji številki MISLI. Ne zamudite prilike, ki Vam je na razpolago! Povabite na koncert tudi znance drugih narodnosti, saj so številne duhovne popevke po svoji melodiji mednarodno znane.

VSI VLJUDNO VABLJENI

P. BAZILIJ SPET TIPKA

2. maja 1974.

Fr. Basil Valentin O.F.M. in Fr. Stan Zemljak O.F.M.
Baraga House — 19 A'Beckett St., Kew, Vic., 3101
Tel.: 86-8118 in 86-7787

Adelaideški naslov: Holy Family Slovene Mission,
47 Young Ave., West Hindmarsh, S.A. 5007
Telefon: 46-5733.

Slovenske sestre — frančiškanke Brezmadežne
Slomšek House — 4 Cameron Court, Kew, Vic., 3101
Tel.: 86-9874

● Naša MATICA MRTVIH je zopet dobila nova imena. — Dne 8. marca se je na Hume Highway bližu Benalle zgodila avtomobilска nesreča, ki je zahtevala dve slovenski žrtvi: mater in hčer. Gospa **FRIDERIKA KLEMENC** je bila takoj mrtva, njena hčerka **ANI KLEMENC** pa je umrla zvečer naslednjega dne (9. marca) v bolnišnici v Benalli. Pokojna 78-letna mama je živila pri hčerkki v Albury, dočim je pokojna hčerka opravljala službo upraviteljice motela California v Hawthornu v Melbournu. Bili sta na poti proti Alburyju, ko se je zgodila nesreča.

Klemenčevi so bili iz Tržiča na Gorenjskem. Gospa je bila rojena 15. avgusta 1886 na Dunaju, pokojna hčerka Ani pa 5. marca 1931 v Tržiču. V Avstralijo so emigrirali iz Avstrije v letu 1950 in se nastanili v Alburyju.

Pogrebne obrede je v torek 12. marca v Alburyju opravil Father dr. Ivan Mikula. Ob nenadni in boleči izgubi izrekamo naše sožalje vsem sorodnikom tukaj in v domovini.

● Rojaki v S.A. pa so spremili k zadnjemu počitku **FRANCA ZAFRANA**, ki je nenadoma umrl na svojem domu v Beverley (Adelaide). Dne 16. februarja se je zgrudil zadet od srčne kapi. Maša zdušnica je bila v cerkvi sv. Mihaela, Beverley, dne 19. februarja, pokop pa se je vršil na Cheltenhamskem pokopališču.

Pokojni Franc je bil rojen 13. decembra 1923, Pivka na Krasu. V Avstralijo je dospel iz Trsta 1949 in se nastanil v Adelaidi. Tam se je leta 1958 poročil z Mihaelo Ano Lukaničič, ki jo zapušča z dvema nedoraslima otrokomoma, Lidijo in Viktorjem. Po nekaterih poročilih naj bi bil v Avstraliji tudi njegov brat Ivan, kaj gotovega pa ni znano.

Zafranovi družini ob nenadni izgubi naše iskreno sožalje!

● V Adelaidi (Mitcham Private Hospital, Kings-

Tudi kadilo se je na našem pikniku . . .

wood) je 7. februarja zatusnil oči osamljen samski rojak **MATTHEW RIBER**, katerega ni nikče poznal, saj se je zaradi podnebja nedavno preselil iz Queenslanda. Slučajno smo zvedeli zanj in je dobil med boleznjivo vsaj nekaj obiskov. Težko pa je bilo od njega izvedeti kaj več podatkov, ker ni dosti zaupal nikomur ter se je proti koncu že zelo izgubljal.

Pokojni Matevž je bil rojen pred nekako 60 leti. Po vsej verjetnosti je njegov rojstni kraj Strmec pri Vojniku, Nova Cerkev, kjer naj bi imel še brata Franca Reberška. Kot mi je omenil, je ime zaradi lažje izgovorjave spremenil iz Reberšek v Riber. Živel je okrog deset let v Zagrebu, nato pa nekako isto dobo v Belogradu. Sklepal bi, da je imel državno službo pri financi. Odkod je emigriral v Avstralijo, mi ni znano. Vsekakor je do nedavnega živel v Brisbane, nato pa se zaradi bolezni podal v Južno Avstralijo. Morda bi ga kdo tamkaj poznal in vedel kaj več o njem.

Pokojnega rojaka priporočamo v molitev, saj nima v Avstraliji nikogar, ki bi se ga spomnil. Pri tem me obdaja žalostna misel: Bog vedi koliko rojakov je že umrlo zapuščeno po bolnišnicah, pa zanje nihče ni vedel. Matevž je imel vsaj to srečo, da smo slučajno zvedeli zanj in je v domačem jeziku uredil svoje račune z Bogom. Naj počiva v miru božjem!

● Družini **Draga in Zore ŠVAJGER** iz Hawthorna izrekamo sožalje ob izgubi novorojenčka. Ravno na veliki petek (12. aprila) je bil rojen v St. George's Hospitalu v Kew in je istočasno ugasnil kakor svečka v vetru. Samo Bog ve, kaj vse mu je bilo s tem prizanešeno v življenju. **Dragec** je bil pokopan v četrtek po veliki noči (18. aprila) na keitorsko pokopališče.

● Kar preveč imen naenkrat za našo MATICO MRTVIH. Zato naj raje pogledam, kaj smo v zadnjem času napisali v krstno knjigo: Dne 24. marca je

bil v naši cerkvi krščen **Daniel Steven**; iz South Blackburna sta ga prinesla Martin Majerič in Helena r. Baranja. — 30. marca je krstna voda oblila **Jožefa Pavla**, ki ga je dobila družina Jožefa Nagy in Marije r. Horvat, Tullamarine. — 7. aprila je bil krst **Sonje Ivane Ane**; razveselila je družino Pavla **Gustinčiča** in Liljane r. Jelenič, East Keilor. Isti dan je bila krščena tudi **Suzana Marija**, hčerka Ivana **Snjariča** in Dragice r. Furlan, Kew. — Na velikonočno nedeljo (14. aprila) je bil slovenski krst v cerkvi Sv. Družine v Bell Parku (Geelong): Anton **Štefanič** in Marija r. Ugrin bosta svojo hčerkico klicala za **Tanjo Na-tašo**. — Istotam je bil krst tudi 27. aprila: prav rad in brez joka je sprejel krstno vodo **Karlo Teodor**, novi prirastek v družnici Karla Berginca in Josice r. Markov.

Vsem družinam naše iskrene želje, da bi jim otroci rastli v zdravju in pridnosti. Tudi dolžnosti seveda ne bo manjkalo, da bo tako krstna milost pognaла svoje bogate sadove.

● Tudi poročna knjiga je za nekaj imen bogatješa: Dne 23. marca sta si pred našim oltarjem obljubila zakonsko zvestobo **Zmagoslav Kozelj** in **Emma Leban**. Ženin je bil rojen in krščen na Vrhniku, nevesta pa je iz Radohove vasi (Župnija Pivka) in je komaj nekaj let stara s starši dospela v Avstralijo. — 30. marca sta se srečala pred oltarjem **Anton Brne** in **Cvetka Uršič**. Oba sta prišla kaj mlada v Avstralijo, Cvetko poznano iz naših prvih mladinskih predstav. Ženin je iz Podgraj, nevesta pa iz Kanala na Soči. — Na velikonočni ponedeljek (15. aprila) sta si podala roke **Anton Zrimšek** in **Olga Schober**. Ženin je doma z Velike pristave in krščen v Šmihelu (Dolane), nevesta je bila rojena in krščena v Mariboru. — 20. aprila sta se poročila **Stanko Gregorič** in **Ida Zakšek**. Ženin je doma iz Istre (Cerovlje), nevesta iz Podbrezja (Maribor).

Vsem naše iskrene čestitke! Zanimivo, da so vse štiri neveste že mlada generacija naših priseljenih družin. V čast jim je, da vse še prav lepo obvladajo slovenski jezik.

● Velikonočne praznike smo kar lepo obhajali. Kljub deževnemu vremenu na veliko soboto se je zvečer zjansnilo in smo mogli imeti obrede z mašo vigilije ter procesijo vstajenja na dvorišču pri votlini. Enako je bila tudi glavna maša velike nedelje na prostem.

Udeležba je bila lepa, spovedi in obhajil kar visoko število, kar me najbolj veseli. Prisršna zahvala vsem, ki ste našemu verskemu središču poklonili svoj velikonočni dar. Letošnja vsota je znesla \$1,161.37.

Nabirkna velikega petka za vzdrževanje svetišč Sveti dežele je prinesla \$46.87. Za postno nabirkovo Project Compassion po šparovčkih pa smo letos nabrali \$184.26. Ta vsota še ni končna, ker družine šparovčke še vedno prinašajo. Bog plačaj vsem!

● Na nedeljo 31. marca je Društvo sv. Eme priredilo piknik za stare in otroke Slomškove šole. Jutro je bilo

kislo in deževno, a ko so avtobusi prišli na našo izletno tačko You Yangs pri Geelongu, je bilo kar fletno: ne vročine in ne mraza, pa tudi vetra in dežja ne. Otroci so se naletali, nekateri tudi naplezali po skalah, čevapčiči so bili odlični. Se je pa ves piknik proti pričakovanju "malo drugače obrnil": Brožičev osemletni Jožek se je izgubil v goščavi, ko se je premislil z ostalo skupino doseči vrh. Izgubil je smer in tako nam je vse popoldne poteklo v kaj zanimivem (žal tudi zaskrbljenem) iskanju. Že je kazalo, da bodo morali moški ostati za večer tam in pomagati policiji, ko je Joška o mraku policijski avto pripeljal do skupine. Našli so ga na cesti skoraj tri milje od nas . . . Vesela pesem je zadonela, smeh se je vrnil na obraze in prav dobro razpoloženi smo se vračali proti Melbournu. Konec dober — vse dobro!

"Vidiš, ker smo molili, je pa Bogec Jošku pomagal, da smo ga našli", je gospa Tončka poučila hčerko Anito. Brihtna bučka pa je hitro odgovorila: "Ja, pa tudi športni čeveljčki so mu pomagali, da je lažje hodil . . ." Anita že dolgo pesti mamo za športne čeveljčke, ki so danes v modi in jih je nosil tudi Jožek. Zdaj je imela priliko pristaviti svoj piskrček in "okrog vogala" zopet omeniti mamici svojo "nujno potrebo". . . Če ji je uspelo pretentati mamico, da so poleg molitve imeli tudi čevlji svoje pri iskanju Joška, pa ne bi znal povedati.

● O letosnji MATERINSKI PROSLAVI bom moral poročati prihodnjic. Mamice bodo v nedeljo počastili gojenci Slomškove šole z nastopom, članice Društva sv. Eme pa z zakusko. Da bo prijetno domače kot na vseh naših prireditvah, o tem sem prepričan.

● Očetje, ki med poukom v Slomškovi šoli okrog cerkve čakajo na svoje otroke, se bodo kmalu lahko zabavali z balinanjem. Balinišče za cerkvijo sem že parkrat omenil, zdaj pa bo postal dejstvo. Skupina članov PLANICE ga bo napravila pod vodstvom Pavleta Sedmaka in se vsem za uslugo že zdaj iskreno zahvaljujem.

● **Z junijem** bomo začeli na vsako tretjo nedeljo v mesecu v Baragovi dvorani DOMAČE POPOLDNE S PLESOM. Od 3—6 ure. Prilika bo tudi za plesni pouk. Vstop ima mladina od 16. leta dalje, pod tem letom le s spremstvom. Odgovornost sprejemamo le za mladino, dokler je v dvorani. — Nudimo lepo priliko, da se slovenska mladina sreča in spozna ter tudi poveseli. Prvi datum je torej 16. junija. **VABLJENI!**

● Večerno mašo bomo imeli na VNEBOHOD (četrtek 23. maja, zapovedan praznik), na praznik **MARIJE POMAGAJ** (petek 24. maja) in na petek 31. maja (praznik Marijinega obiskanja), ko bomo zaključili letošnje šmarnice. Večerna maša bo kot običajno tudi na prvi petek v mesecu, 7. junija. Pridite!

● Adelaida ima redno slovensko mašo 26. maja ob štirih popoldne v Hindmarshu, Berri pa naslednji dan, v ponedeljek zvečer. — Tasmanske Slovence bo duhovnik obiskal zadnji teden junija. Slovensko mašo bodo imeli na nedeljo 30. junija v Hobartu (Moonah, ob šestih zvečer). Povejte o obisku še drugim!

NEKAJ ZAPISKOV DRUŠTVA SV. EME

MED DUHOVNO OBNOVO dne 26. in 27. avgusta 1972 se je rodila ideja, naj bi se žene povezale v krožek, ki bi bil karitativna veja našega verskega centra v Kew. Tako je nastalo naše **Društvo sv. Eme**, jaz pa izbrana za prvo voditeljico.

Naše prvo delo je bilo organiziranje članic. Kar lepo število marljivih sodelavk je napravilo naš krožek živahen in razgiban. Vedele smo, da je pred nami Kongresno leto, prihod škofa dr. Leniča z ostalimi gosti, sveta birma in vse ostalo s tem v zvezi. Torej dela za pridne ženske roke dovolj.

Prevzele smo kuhinjo Baragove dvorane pod cerkvijo, kjer smo ob raznih prilikah za skromne cente delile kavo, v vročih dneh sladoled in brezalkoholne pijače. Redna aktivnost te vrste je prišla v poštev zlasti vsako drugo nedeljo po deseti maši za stare otrok Slomškove šole, med pavzo pa za otroke. Na naši skrbi je bila tudi zakuska ob priliki birme. Izvedle smo v teknu leta dva koncerta s preko štirideset

nastopajočimi otroki in dva srečolova, za katere smo posrečene dobitke ročnih del povečini same napravile. Veliko je bilo skrb in priprav za Slovensko razstavo v lanskem avgustu, ki je lepo uspela. Organizirale smo Bar-B-Q na igrišču za cerkvijo in sodelovale pri šolskem izletu. Kar veliko aktivnosti za prvo leto.

Vseh dohodkov v tej dobi je imelo Društvo sv. Eme \$1,037, izdale pa smo za razne izdatke, nakupu in pomoči \$723.00. V blagajni je torej ostalo \$314.00.

Iz gornjega poročila je razvidno, da je zavetnica sv. Ema držala obe roki nad nami. Lahko še dodam, da nam je bila tudi sestra Ema vedno bližu in v pomoč. Bogu hvala za vse, pa tudi vsem sodelavkam, ki so mi v začetem letu tako velikodušno pomagale. Bog povrni vsem!

Dne 17. februarja letos je bila izvoljena nova voditeljica, nam vsem dobro poznana in priljubljena gdč. Francka Anžinova. Njej in Društvu želim obilo uspeha v bodočem!

Antonija PLESNIČAR

Izpod Triglava

NOVI ODLOK o javnem pogrebnem obredu pravljila ljubljanska mestna skupščina, kakor beremo v verskem listu **DRUŽINA**. Izraženo je upanje, da se bodo "pred dokončnim sprejemom obrednika" posvetovali tudi s posameznimi zastopniki verskih skupnosti. Saj so mnogokrat novi odloki lahko na lep način izražene prepovedi in zapreke, ki otežkočajo duhovniku vršiti svojo dolžnost. Članek omenja, da je pod besedo "insignije" v novem odloku verjetno misljen tudi "tolkokrat sporni križ", ki je nekaterim očividno celo pri cerkvenem pogrebu odveč . . .

PODZEMSKIH JAM je v Sloveniji, na Tržaškem krasu ter v Benečiji raziskanih blizu 150. Na Tržaškem in Benečiji jih je 50, v Slovenskem primorju 26, v slovenskem delu Istre 6, v Pivški kotlini 19, na Gorenjskem 12, na Štajerskem 12, na Dolenjskem 21 in na Koroškem 2. V vseh so našli ostanke, ki pričajo, da so po teh votlinah našli zavetje bivši prebivalci naše domovine. Največ jamskih najdb je iz bakrene dobe (3500—2000 let pred Kr.), nato slede rimske in staroslovanske najdbe. Med temi jamami so najbolj poznane Potočka zijalka na Olševi, Ajdovska jama pri

Brežicah, Ciganska jama nad Podnartom in Jarčja jama na Vipavskem.

ORGANISTI so imeli takoj po vojni doma kaj težaven položaj. Nekdanje orglarske šole ni bilo več in bogata kultura našega cerkvenega petja je tonila v nevarnosti, da popolnoma zamre. Iz leta v leto pa se stanje izboljšuje. Orglarska šola je spet zaživelja, pa tudi z raznimi tečaji seznanjajo organiste o novem bogoslužju ter sodelovanju v besedi in pesmi. Zadnjega tečaja te vrste v februarju (uporabljali so prostore teološke fakultete v Ljubljani) se je udeležilo 86 organistov iz vse Slovenije.

40-LETNICO prvih skakalnih tekem v Planici so letos počastili s tem, da so priredili od 15. do 17. marca na velikanki pod Poncami polete najboljših skakalcev na svetu in seveda domačih prvakov. Slovenija je že pred vojno prodrla v svetovno javnost prav po zaslugu te največje skakalnice. V teknu let so jo znova povečevali in dosegla je priznanje za največje svetovne rekorde na tem polju športa.

RIBNICA se je zopet postavila in poudarila domovini, da je tudi s Prešernom "v žlahiti". Na Štekličkovi hiši, kjer je svoj čas stala prva ribniška šola, so 8. februarja odkrili spominsko ploščo. Tu se je namreč šolal mladi Prešeren. Iz Gorenjske ga je vzel k sebi v Ribnico njegov stric duhovnik ter mu pomagal v šole. Prešeren je bil v Ribnici za svojo marljivost nagrajen z vpisom v Zlato knjigo.

TOLMINU grozi črna bodočnost, če bo šlo tako naprej: v zadnjih tridesetih letih se je na Tolminskem število prebivalstva zmanjšalo za tretjino. Vsako leto se odseli 250 ljudi. Od 20.000 prebivalcev jih je polovica zaradi starosti nesposobna za delo. Predvojna

številka 80% prebivalcev živečih od kmetij se je skrčila na današnjo 13%.

Pa je še več slovenskih krajev, ki takole padajo s številom prebivalstva. Edino boljši pogoji zasluga v domačih krajih bi ustavili žalosten razvoj v propast.

SICER SMO v Avstraliji vajeni raznih hipievskeh skupin, to poročilo pa je iz Slovenije: V Tacen pod Šmarno goro se je pred nekaj leti priselila skupina mladih v pisanih oblačilih, z dolgimi lasmi, s kitarami in s knjigami v culicah. Bili so nekaka "družina", prava hipievska skupina, ki si je po svoje uredila življenje, po svoje pobarvala stanovanje, si kuhalo čaj in mleko pri odprttem ognju ter običajno tiko in mirno posedala. Tudi mimoidočim so radi ponudili svoj čaj. Sosedje so bili z njimi kar zadovoljni, saj nikoli niso ničesar vzeli ne da bi jih prej vprašali. Vse imetje je bilo skupno in tudi otroci, ki so se jim rodili, so bili skrb vseh. Kar na lepem pa so se mirno in tiko razšli neznanokam. Izgleda, da so končno le prišli do spoznanja, da otrok in družina vsekakor zahtevata urejeno življenje.

DESETO OBLETNICO svoje umestitve za ljubljanskega nadškofa je 6. aprila praznoval dr. Jože Pogačnik. Ob tej priliki je prejel čestitke tudi od papeža Pavla z željo, da bi bil deležen "še veče pomoči, razsvetljenja in tolažbe".

Breme škofovskih služb ni lahko že samo po sebi: pokoncilski čas je prinesel še več odgovornosti, saj je uvajanje koncilskih reform združeno z mnogimi problemi, ki jih prejšnji, "mirni" čas ni kazal. Če moraš pri vsem tem še paziti na vsako svojo besedo, na vsak svoj korak, da ti ne očitajo "verske nestrnosti", "protiljudskega zadržanja" in podobno, je breme gotovo dvojno in prinaša nove napore. Prav je, da se nadškofa tudi izseljenci spominjamamo v svojih molitvah.

UMRL JE LUKA KRAMOLC, priznani skladatelj, zlasti pa znan kot zbiratelj in prireditelj koroških narodnih pesmi. Bil je rojen Korošec, doma iz gorske vasice Šentanel nad Prevaljami. Tudi za slovensko cerkveno pesem je v življenju mnogo storil. Izdal je nebroj zbirk in rešil mnogo narodnih in tudi cerkvenih pesmi, ki bi šle drugače v pozabo. Bil je globoko veren, vedno vedrega značaja, poln pristnega kmečkega humorja in do zadnjega čil ter delaven. Z njim je naš narod izgubil velikega kulturnega delavca, ki ga bo težko kdo mlajših nadomestil.

"**CIVILNI KRST**" so uvedli na mariborskem matičnem uradu. Gre za poskus nadomestka krsta v cerkvi, da bi staršem nudili s svoje strani vsaj nekaj ceremonialnega blišča, krščanskemu obredu pa vsaj nekoliko odvezeli pomen in privlačnost. Pravijo, da je precej podoben cerkvenemu obredu. Ob navezovalju trobojnici je izrečena pomembna formula krsta: "Živi zanjo in nosi jo v svojem srcu skozi vse viharje življenja!..."

MELBOURNSKI SLOVENCI!

Kadar potrebujete **TAXI TRUCK**

za selitev in podobno,

se boste z **MAKSOM HARTMANOM**
po domače pomenili za čas prevoza,
delo pa bo opravljeno dobro
in po konkurenčni ceni.

Kličite čez dan: 311 6366

RAPID TRANSPORT SERVICES PTY. LTD.

(vprašajte za Maksa Hartmana!)

Ob večernih urah

kličite Maksovo številko doma: 850 4090

Če in v koliko jim bo s tem uspelo izpodriniti cerkvene krste otrok vernih družin, je zelo dvomljivo. Morda pri mlačnežih, ki jim tudi krst v cerkvi ne pomeni več kot zunanjja slovesnost, tradicija, nekaka folklora. Cerkev zadnji čas zelo poudarja, da to s strani staršev ni dovolj: krst prinaša tudi resne dolžnosti za bočnost in versko vzgojo otroka. Sprejem teh dolžnosti je pogoj, da otrok krst sploh more sprejeti. Nesmisel mu je naložiti breme, ki ga brez resne verske brige staršev ne bo mogel nositi kasneje v življenju.

NA MEJI ITALIJA-SLOVENIJA je nedavno zavrelo. V Rimu se še niso sprijaznili z izgubo Slovenskega Primorja v minuli vojni in smatrajo, da ga ima Slovenija oz. Jugoslavija le v "začasni upravi". Italijansko zunanje ministrstvo vsa leta to poudarja ob sleherni priliki. Verjetno so zadnja poročila o morebitni sovjetski zasedbi Jugoslavije povzročila, da je Italija nenačoma opazila na ozemlju bišče cone B napise "SRS" in "SFRJ" ter jih v posebni noti Belgradu označila kot "kršitev sporazuma".

Na nesmiselnost odpiranja vprašanja takoimenovane cone B je pokazal milanski Corriere della sera in svetoval: "Italijanska vlada bi morala imati pogum dokončno urediti pravni položaj cone B, kjer — in to je nesporno dejstvo — živi 6,000 Italijanov ter 80,000 Jugoslovanov."

Urarsko in zlatarsko podjetje:

ALEXANDER WATCHMAKER & JEWELLER

31 The Centre, Seven Hills, N.S.W.

(nasproti postaje)

Telefon 622-1408

vam nudi 20% popusta na vsa popravila ur in zlatnine (šest mesecev garancije) in 5% na vse nakupe. Engraviranje imen brezplačno. Sydneyski rojaki, pridite in se sami prepričajte o ugodnih pogojih.

Priporočata se

Edvard in Kristina ROBNIK

MESTO OZNANJENJA

Poslan z nebes je angel
na širni grešni svet,
k brezmadežni Devici
tja v mesto Nazaret ...

Tako poje naša stara cerkvena pesem. Preprosto govorji o skrivnosti božjega učlovečenja, ki je neznatno vasico Nazaret povzdignilo med najbolj poznane kraje sveta.

Lepo mestece NAZARET leži v severnem delu Palestine, v Galileji. Po današnji cesti je oddaljeno od Jeruzalema 140 kilometrov, v Jezusovem času pa se je vijugasta kolovozna pot verjetno že bolj vlekla. Saj takrat prave zvezze z ostalo deželo Nazaret skoraj ni imel, tako je bil "Bogu za hrptom".

Danes šteje mestece 10.000 prebivalcev. Med njimi sta dve tretjini kristjanov, ostali so muslimanski Arabci. Nahaja se v državi Izrael. Je pa zanimivo dejstvo, da v obeh tisočletjih v njem v glavnem niso živeli Judje in jih razen oblasti tudi danes v Nazaretu ni.

V času Gospodovega oznanjenja je bil Nazaret vse prej kot lepo mestece: bil je navadna brezpostembna palestinska vas, ki ni imela nikake zgodovine. V stari zavezi naselje ni omenjeno niti enkrat, pa tudi drugi takratni zgodovinski viri o njem molče. Vendar o starosti naselja pričajo arheološka izkopavanja okoli starodavne cerkve Oznanjenja: odkrila so mnogo umetno izkopanih votlin na pobočju griča. Nekatere imajo surovo obdelane stene: uporabljali so jih za shram-

V času ot

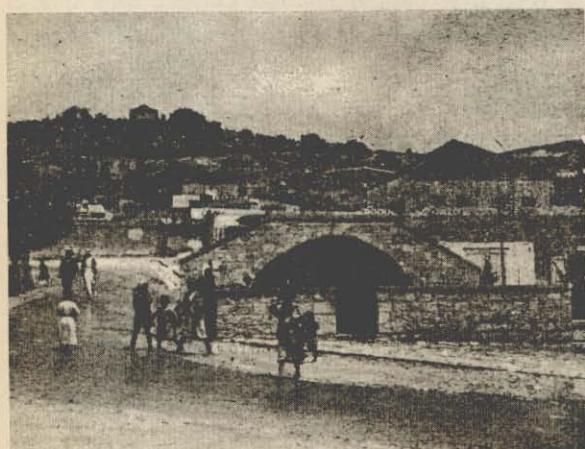
be. Druge udobnejše in s preprostimi dozidki v ospredju pa so služile za stanovanja. Ostale razvaline v Nazaretu pričajo o nizkih, štiroglatih hišicah iz ilovice, mešane z rezanico, ki so bile raztresene po oljčnih nasadih. Mnogi v dvoje razdeljeni prostori kažejo, da je polovica stavbe služila živini, polovica pa ljudem. To je med preprostimi Palestinci na podeželju še danes v navadi.

V Jezusovih časih je po vsej verjetnosti Nazaret obsegal le vzhodni del današnjega mesteca, to je visoki del na pobočju, ki je obrnjen proti Ezdrelonovi dolini. In ker vemo, da so v stari Palestini nastajala naselja vselej ob kakem izviru, ki je dajal prebivalcem zaželeno pitno vodo, tudi v Nazaretu ne iščemo zaman studenca. Še danes je v dnevni uporabi in se imenuje "Marijin vodnjak" — v tistih časih verjetno edina nazareška mikavna stvar za žejne karavane, ki so potovale tod mimo.

Že v času cesarja Konstantina je sv. Makarij na kraju Oznanjenja zgradil cerkvico, ki pa so jo kasneje porušili Saraceni. Zgradili so novo ter jo v teku stoletij prezidali. V votlini pod glavnim oltarjem je krščansko izročilo vsa stoletja gledalo preprosto izbo, v kateri je angel oznanil Mariji, da je bila izbrana za božjo Mater. Tu je leta 1219 klečal ves zamknjen sv. Frančišek, ki je za svoj red sprejel v varstvo svete kraje in jih franciškani oskrbujejo še danes. Ta kraj je v teku stoletij obiskalo na milijone romarjev, da so počastili mesto, kjer je Gospod stopil na zemljo.

V zadnjih letih (graditi so jo začeli kmalu po vojni) je v Nazaretu rastla nova veličastna cerkev skrivnosti Oznanjenja v čast. O njej smo poročali v zadnji številki MISLI, da bo v svojo steno dobila tudi mozaično sliko slovenske Marije Pomagaj, ki bo odkrita in blagoslovljena prihodnje leto v maju. Zanjo po vsem svetu zbirajo slovenski izseljenci.

Poleg franciškanov, ki skrbe za svetišče in romarje, so v Nazaretu tudi mnogi drugi moški in ženski redovi. Oskrbujejo več cerkva. Ne daleč od cerkve Oznanjenja stoji cerkev sv. Jožefa, po izročilu na kraju, kjer je nekoč stala delavnica

Marijin vodnjak v Nazaretu

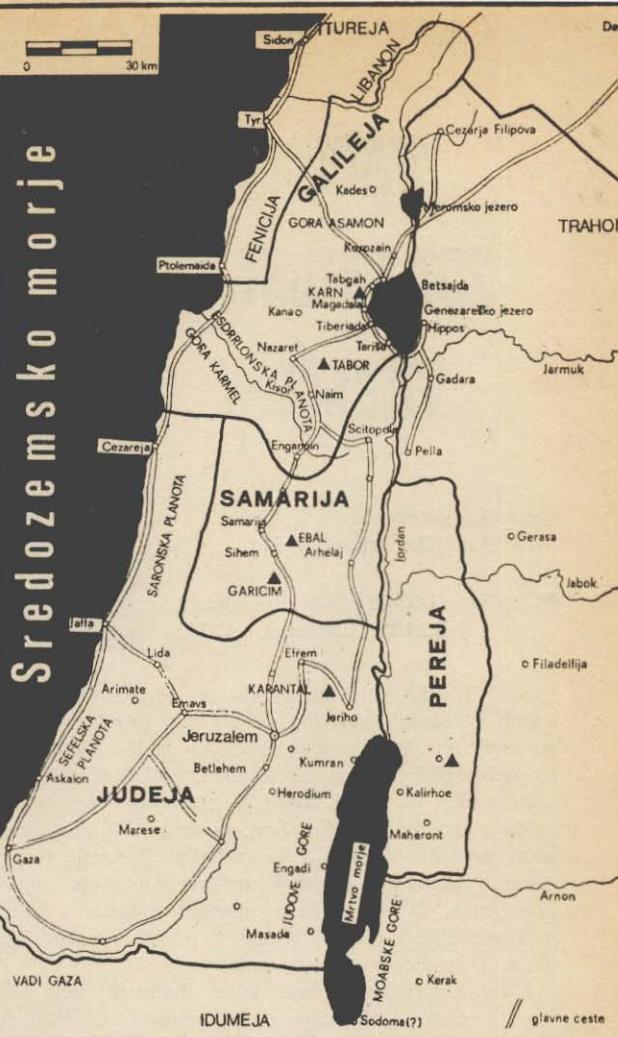
iskanja . . .

"Ampak blizu NOVE ZAVEZE bo treba le ostati, ali pa nismo več kristjani . . ." Zadnji stavek p. Bernarda bralcem MISLI.

božjega rednika. V Nazaretu je ohranjena tudi ona mala in nepomembna sinagoga, v katero je zahajala sveta Družina k branju in razlagi svetega pisma. Danes služi za župno cerkev grko-katoličanom. V tej sinagogi je Jezus nekoč razlagal besede preroka Izaija o pričakovanem Mesiju, kakor beremo v evangeliu. Pa je moral slišati mrmranje Nazarečanov, kaj si vendar domišljuje, saj poznajo njegovo mater in očeta ter je samo "tesarjev sin". V jezi so ga odvedli iz naselja, da bi ga strmoglavili v prepad. Ta kraj blizu Nazareta se danes imenuje "Hrib strmoglavljenja". Ne daleč od sinagoge stoji starodavnna cerkvica, ki se imenuje "Gospodova miza". V njej je mizi podobna skala, o kateri govorit izročilo, da je Gospod enkrat med vstajenjem in vnebohodom tu z apostoli obedoval, dasi evangeliji o tem ne poročajo ničesar. Pod enim izmed nazareških samostanov, kjer je svoj čas stala bizantinska, kasneje križarska, danes pa stoji moderna cerkev, so odkrili veliko judovsko pokopališče z značilnimi kamnitimi grobovi. Ker je to edino starodavno pokopališče Nazareta, brez dvoma morimo sklepati, daje bil tu pokopan sveti Jožef.

*

V enem izmed zgoraj opisanih preprostih bivališč Nazareta je živela Marija. Mirjam bi se njeni ime glasilo v hebrejsčini, v njenem času pa je bila prvotna izgovorjava po vsej verjetnosti že spremenjena v Marjam. Devica je bila zaročena mladeniču Jožefu, oba pa sta bila iz Davidove rodotvorne. Ne smemo se čuditi, da so potomci nekdaj tako slavnega kraljevega rodu bivali v tej neznanici vasici, ki je bila povrh še tako daleč od zibelke rodotvorne, od Betlehema. Že mnogo stoletij je živel Davidov rod skrito in skromno. Verjetno je bilo prav preprosto zasebno življenje povod, da so se potomci rodotvorne oddaljili od prvotnega središča. Mnogi so se naselili po raznih palestinskih krajih, kamor jih je pač napotil zasluzek. Pri tem pa po svojem orientalskem

čutu za tradicijo gotovo niso nikoli pozabili vezi, ki so jih vezale na prvotno domačijo.

Zaroka je bila pri Judih pravilna in popolna zakonska pogodba; zaročenka je bila po postavi prava žena in zaročenec pravi mož. Ostala pa sta po običaju še nekaj časa (do enega leta), vsak pri svojih sorodnikih, da sta si medtem pripravila stanovanje in družinsko opravo. Poroko pa so obhajali s tem, da so nevesto po zaročni dobi pripeljali v ženinovo hišo.

Dekle so navadno v Palestini (in jih po mnogih deželah Orienta še danes) zaročili, ko ji je bilo komaj dvanajst ali trinajst let. Torej so jo pripeljali na novi dom nekako med trinajstim in štirinajstim letom. Nobenega vzroka ni za misli, da bi bila Marija izjema: komaj toliko je bila verjetno stara, ko se ji je prikazal angel. Zaročenec je imel navadno 18 do 24 let, zato je bil gotovo tudi Jožef takrat pri teh letih.

V
NASI

ZDRAVILNI VRELCI

Geološka katastrofa

— slovenska krasota (VII.)

**STANKO OZIMIČ, B.Sc. (Geology),
B.M.R. Canberra, A.C.T.**

SLOVENIJA velja za deželo, ki je zelo bogata po svojih slatinskih vrelcih, raznih mineralnih vodah in pa toplicah. Dolgo vrsto imen bi lahko našteval, ki so znana tudi tujcem, ne le nam. Nekateri naši zdravilni vrelci so znani daleč v zgodovini. Saj so jih našli in izrabljali že Rimljani, ki so gradili svoje ceste proti severni Germaniji in vzhodni Panoniji ter po ozemlju današnje Slovenije ustanavljali svoje vojaške postojanke. Ko so deželo naselili v šestem stoletju naši predniki, so se začeli takoj posluževati tudi tega daru tal svoje nove domovine.

Uporaba slatinske vode je v domovini zelo visoka — večinoma jo uživajo kot okusno osvežilno pičačo. Domačim picevem kjer koli v domovini pa tudi tujcem je kaj všeč naš "špricar" — mešanica vina in slatine.

Ko sem začel zbirati gradivo za tale moj članek, sem se mimogrede spomnil, da še nikjer nisem zasledil kake pesmi, ki bi omenjala naše mineralne vode. Nehote sem zastavil pero in tole je prišlo na papir:

SLOVENSKE SLATINE

ROGAŠKA res je dobra za kriz in pa glavo,
in **RADENSKA** pomeša se z vinčkom prav lepo.

Je **ČATEŠKA** okusna,
zdravilna za srce,
atomska v **PODČETRTKU**,
pri **PTUJU** nova vre.

Prav vse vam priporočam,
a tole naj priznam:
zdravilne so, četudi
jim vinca ne dodam . . .

Slovenski literati mi bodo že oprostili. Sem pač učenec kamnin in se zavedam, da kake Prešernove nagrade za svoje verze ne bom zaslužil. Kažejo pa le mojo ljubezen do vsega, kar je v zvezi s kamnimi. Če bi naše slatine, mineralne vode in toplice ne bile v zvezi s kamni, bi o njih najbrž ne pisal. Tako pa bi vam rad le po domače razložil, kaj so te vode, kako so nastale, kaj imajo v sebi posebnega in kako dolgo nas bodo svežile — v nekaj stavkih bo pred vami vsa njihova geološka zgodovina.

Najprej moram bralce spomniti na to, da so v globinah našega planeta stopljene kamnine. Geološki izraz za to tekočo maso sem že v enem prejšnjih člankov omenil: pravimo ji MAGMA. Včasih privre na površje Zemlje skozi žrela vulkanov. Ko se ohladi, se skristalizira in strdi v kamnino.

V gotovih primerih podzemeljske sile niso dosti močne, da bi magma potisnila na površje. Ostane nekaj kilometrov pod površino in se tam počasi ohlaja. Kamnine, ki ji branijo izbruh, vroča magma naravno segreje; če vsebujejo snovi, ki se v topli vodi hitro tope, je v tem začetek mineralne vode.

Ko se magma ohlaja, izpušča tudi pline, navadno žveplene. Ako vsaj ti plini najdejo pot na površje, zavisi od tega, če je v kamnini med njimi in površjem kaj razpok. Skozi razpoke bo plin prihajal na dan kot razne vrste gejzir, kot pravimo takim izvirom. Če pa bo ostal v globočini, se bo iz njega končno skristaliziral mineral, ki pa bo ostal v plinski formi.

Da se vrnemo k mineralni vodi in njenemu postanku: zavedati se moramo, da v notranjosti Zemlje ni vode. Vsa voda, ki je v zemlji in iz nje izvira, pride tja kot deževnica. Ko dež pada na zemeljsko površino, pronica skozi razpoke v globino. Kako globoko pride, zavisi od kamnin. Če so spranje zelo glo-

boke, potem bo voda naravno pronica v velike globočine.

Vzemimo primer, da pod plastjo nekaj kilometrov apnencu leži velika količina magme, ki se pod tem apnencem ohlaja. Kot vemo, ima ravno apnenec lahko globoke razpoke. Voda pronica do globočin, kjer se bo ob vročini magme tudi sama segrela. Če je vročina previsoka, se bo voda seveda takoj spremenila v paro. V tej obliki se bo hitro vrnila po razpokah nazaj proti površini. Na tej svoji poti se bo v višjih legah, kjer je temperatura nižja, ponovno spremenila v tekoče stanje in prišla na površje kot topli vrelec. A v tem primeru še ne gre za mineralno vodo. Ko se je namreč voda v globinah spremenila v paro, je s tem izgubila vse svoje mineralne snovi. Isto kot morska voda, ki izhlapi, pusti za sabo sol in gre v ozračje v obliki čistih hlapov, ki se ohlajeni spremene v čisto vodo (H_2O). Naj tu omenim, da ima morska voda moč topiti kamnine, nima pa moči držati v sebi več elementov kot jih že vsebuje. Z njimi je že prebogata. Kemijska formula morske vode je tako dolga, da bi moral zanje verjetno uporabiti dolžino cele tiskane vrste.

Mineralno vodo ustvarja deževnica, ki pronica skozi kamnine, topi njihove elemente in jih zadrži v sebi. Če se v globini segreje na pr. samo do $80^{\circ}C$ ter se ne spremeni v paro, se s tem začne eden najvažnejših potekov mineralizacije vode. Taka voda priteče na površje bogata mineralnih snovi, pa naj bo še topla ali pa se je že popolnoma ohladila. Ni več običajna deževnica, čista voda ali **mehka**, kot ji pravimo, ampak zdaj ji po domače pravimo **trda**. Koliko in kakšne elemente vsebuje, zavisi seveda od kamnin, skozi katere je tekla in jih topila.

Moški se na razliko med **mehko** in **trdo** vodo ne razumejo preveč. Ženski svet pa mi bo rad potrdil, da rajši pere v mehki kot pa trdi vodi. Zakaj pa? Ker ima mehka, čista voda večjo moč sprejeti umazanijo, ki je prav za prav tudi sestavina raznih elementov. Torej bo lepše oprala. Tudi je znano, da je za telesno umivanje mehka voda mnogo boljša; mnogo lepotič uporablja deževnico, ker se je izkazala uspešnejša za lepoto obraza. Vsaj tako beremo včasih v kakem časopisnem članku o kozmetiki obraza.

Kako pa voda iz zemskih globin privre na dan? Kar vzemimo primer, ko hočete, da vam voda v loncu zavre. Fizični zakon je, da vročina razširja vse elemente, torej tudi vodo. S segrevanjem je voda tudi

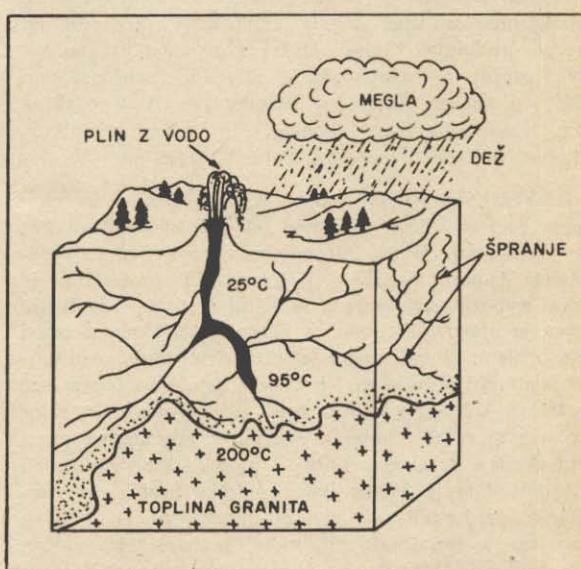
SKICA prikazuje primer gejzira, ki je skoraj vedno izvir z večino pare in malo vode. Vodo greje v globini magma granita. Temperatura se manjša proti površini. Količina pare zavisi od vročine kamnin v globini in pa seveda od razdalje do zemeljske površine.

lažja. En liter vode segret na $80^{\circ}C$ bo tehtal 7% manj kot pa liter vode segret le na $10^{\circ}C$. Zato segreta voda sili navzgor in da na dnu lonca mesto mrzli, dokler se tudi ta ne segreje in sili navzgor. Ta potek se imenuje konvektivni proces. Prav isti zakon velja, ko deževnica pronica v globino, se tam segreje in po konvektivnem procesu vrača nazaj na površje zemelje. Kot smo omenili prej, med gretjem topi kamnine in sprejema iz njih različne minerale, ki jo s tem spreminjajo v mineralno vodo. Včasih se na poti do izvira že popolnoma ohladi. Četudi pri tem pridobi na teži, nazaj ne more več, ker jo potiska navzgor topla voda pod njo.

Druge vrste mineralnih vod pridejo na površje skozi razne pline, ki prihajajo iz globočin. Ko sem bil študent Industrijske šole v Ravnah na Koroškem, se sponišjam, da smo imeli v bližini mali izvir, ki je domala petdeset metrov okrog smrdel po žveplu. Nekajkrat sem v žejti njegovo vodo prehitro pil; dobil sem toliko žveplenovega plina v nos, das sem pomalo krvavel. Voda tega izvira je bila zelo dobra kot pičača pred kosirom — kot nalašč za apetit. Po njej si zlahka pojedel že enkrat toliko kot običajno.

Najbolj znane in priljubljene slatine so n. pr. kot naša Radenska, ki vsebuje precejšnjo mero raztopljenega karbonata v plinski formi. Ko ta plin zapušča vodo, jo nekako poživi in dela iz nje zares osvežilno pičačo.

Trajanje teh izvirov je lahko tudi samo začasno. Kak zemeljski potres, premik podzemeljskih plasti lahko zamaši rezpoke, skozi katere pronica voda v globino — in izvira je konec. Prav tako se topil izvir s časom lahko ohladi, a to se ne zgodi v človeški življenjski dobi. Toplina pod zemljo se ohlaja zelo

Tudi Dolenjske Toplice so znano zdravilišče

počasi in bi občutna sprememba potrebovala milijone let.

Vsekakor je pojav mineralnih vod, slatin in toplic za našo domovino zelo važen. Tisoči turistov obiskuje naše vrelce, nekateri ostajajo po cele tedne v naših zdraviliščih. Rogaška Slatina ima na primer kar štiri bazene z vodo različne naravne topline in različno vrsto kemijskih sestav topnih vod. Poleg tega vemo, da Slovenija izvaža letno na milijone litrov vseh vrst slatin na vse konce sveta.

Kar priznajmo, da smo tudi na to slovensko bogastvo lahko ponosni. In upam, da sem bralce prepričal, da so tudi ti naravnii zdravilni vrelci rezultat geološke katastrofe, ki nam je poleg krasote planin in dolin naklonila tudi to za nameček.

Z Vseh Vetrov

VOLILNI GOLAŽ jemo te dni v Avstraliji. Hitreje se je skuhal, kot smo pričakovali in kaj bo pokazal na 18. maja, je danes težko reči. Opozicija je obljudila precej, zlasti pošteno zavoro inflaciji; Whitlam v imenu svoje vladne stranke ponavlja: Premalo časa ste nam dali v teh mesecih. Dajte nam "fair go", da pokažemo, kaj zmoremo za Avstralijo... Opozicija dokazuje, da je Delavska stranka pripeljala Avstralijo že v teh mesecih na rob prav na vseh glavnih poljih, od mineralov in energije pa do obrambe in zunanjih zvez.

Značaj avstralskih volivcev je svojevrsten, četudi se z mešanico tolikega števila emigrantov povojnih let precej spreminja. "Samo da bo v papu na razpolago pivo, pa mi je vseeno, kdo je na vladu", sem nedavno slišal od nekoga. Drugi pa je pristavil: "Vseeno ti pa le ni, kakšna bo njegova cena..." Prvi je obmolknil, kaj bo volil, pa ni povedal. Pa tudi drugi ne.

RAYMOND BURR, znani filmski igralec in nam vsem poznan zlasti iz serije televizijskih filmov kot advokat-detektiv Perry Mason, bo v novem filmu predstavljal papeža Janeza XXIII. Četudi protestant, je srečal nepozabnega papeža najmanj šestkrat v življenju in ga je njegov lik dodobra očaral. Med drugim pravi tole o njem: "Papež Janez je bil po vsej verjetnosti najpomembnejši človek po Kristusu. Prisluhnilo mu je več ljudi kot kateremu koli človeku v zgodovini. Če si se srečal z njim, te je njegova osebnost popolnoma prevzela. Veliko dežel sem obhodil in marsikje niso vedeli povedati, kdo je Nixon, kdo angleška kraljica ali italijanski predsednik — papež Janez pa so poznali prav vsi..." Sprašujete me, zakaj je imel tako močan vliv na ljudi. Odgovor je sila preprost: Janez XXIII. je

bil človek, ki je verjel v Boga in v ljudi. In Bog in ljudje so verjeli vanj."

DEMONSTRACIJE so danes povsod moderne. Odkar je Avstralija sprejela novo himno "Advance Australia Fair", ki naj nadomesti angleško "God Save The Queen", je eno polje več zanje. Ko se je na koncertu melbournskega simfoničnega orkestra na soboto zvečer (27. aprila) oglasila nova himna, se je obenem dvignil s sedeža 68-letni dr. Neil Cunningham in začel s svojim zategnjениm glasom peti staro. Hitro je dobil med poslušalci koncerta okrog 150 posnemavcev, ki so mu pomagali in skoraj preglasili orkester...

Demonstrantje so spravili v zadrego dirigenta simfoničnega orkestra, ki ni vedel, kaj se dogaja: orkester igra eno, občinstvo za hrbotom mu poje drugo... Najbrž je v srcu po slovensko zarobanil, saj kaj podobnega se ne zgodi vsak dan. Gost-dirigent je bil namreč naš rojak **Bogo Leskovic** iz Ljubljane, ki je pod sponzorstvom ABC na svoji avstralski turneji.

Leskovic žanje kot dirigent svetovno priznanje. Uveljavil se je tudi kot komponist, zlasti s svojim najboljšim delom, simfonijo "Domovina".

SLOVENSKEGA IMENA res nikjer ne manjka: tudi pri ameriški zadavi Watergate ne. Predsednik Velike porote, ki stoji iz 23 članov, je namreč naš mari-borski rojak **Vladimir Pregelj**, ki je prišel v ZDA kmalu po vojski kot begunec in je zaposlen v kongresni knjižnici v Washingtonu. Delo Velike porote je kaj naporno, dokumentarnega materiala na kupe, — ni malenkostno delo pravično izluščiti zrno od plev. Pred poroto so osebe najvišjih mest v ZDA — le Nixon je poziv Ve-

like porote odklonil sklicajoč se na svojo predsedniško imuniteto, o kateri pa bo odločalo sodišče.

Washington Star News je ob koncu svojega članka o Veliki poroti zapisal: "Dokler bomo imeli može kot je Vladimir Pregelj, bodo ljudje kot je Richard Nixon v težavah..."

Watergate afera na eni strani kaže vso gnilobo, ki se lahko razbohoti tudi pod krinko demokracije. Po drugi strani pa javna preiskava in iskanje krivcev zgovorno dokazuje, kaj je svobodni svet. Saj si podobne preiskave v državah totalitarnih režimov ni mogoče niti zamisliti.

HELMETED HONEYEATER — očeladeni jedec medu je ime ptiča, ki ga na celem svetu premore samo naša Viktorija. Je tudi edina ptica, o kateri moramo to zapisati. Živi samo v Yellingbo rezervaciji, 40 milij iz Melbourna — ostalo pa jih ni niti 300. Zdaj se je oblast posebej zavzela za skoraj izumrlo ptico in sklenila žrtvovati zanjo kar dva milijona dolarjev. K 412 akrom rezervacije bodo dokupili še 843 akrov, da bo ptičeve življenje v naravi ostalo nemoteno in uredili bodo druge potrebne stvari za njegov obstoj. Board of Works, ki polaga preko rezervacije odvodne cevi, je med časom gnezdenja prenehal z delom, da so imeli ti redki ptiči svoj mir...

Nič nimam proti tej skrbi za skoraj izumrlo ptičko. Mislim pa pri tem le, da smo ljudje dostikrat do živali bolj človeški kot do soljudi. Ko gre za boj proti bedi za pomoč človeštvu v raznih nadlogah, je tako težko najti denar. Dosti je prerekanja pri vladnih sejah, predno nekaj le odštejejo — že zaradi svojega dobrega imena, če že ne iz usmiljenja...

DOSTI JEZE povzroča šoferjem parkiranje po mestih: vedno več je prepovedi in omejitve vseh vrst. Še več slabe volje je, ko se vrneš k avtomobilu in je na njem zataknjen listič, ki pomeni kazen. Brezbržnemu vozniku te kazni krepko suše denarnico...

V tolažbo vsem tem nam govori zgodovina, V starodavnih zapiskih beremo, da je že sedemsto let pred Kristusom asirski kralj Senaherib izdal prepoved parkiranja na glavni ulici pred svojo palačo. Avtomobilov seveda takrat še ni bilo, konji z vozovi pa so bili za parkiranje še manj pripravljeni. Kdor voznikov se je spozabil, ni dobil listka, naj plača za prestopek globo. Kazen je bila takrat precej drugačna: kdor ni upošteval kraljevega odloka, ga je čakala smrtna kazen. Obesili so ga na poseben drog kršilcev prometnih odredb, kjer je bilo njegovo truplo drugim v opomin, naj bo glavna ulica po kraljevem ukazu brez stoečih vozil...

Na to se spomni, dragi šofer, kadar boš spet zagnadal listek na svojem parkiranem avtomobilu!

NIČ NE POMAGA — mrčesa ne bomo menda nikoli spravili s sveta. Vsa sredstva, ki jih uporabljajo proti mrčesom, so se doslej pokazala le delno učinkovita. Proti vsem je mrčes, ki prenaša razne bolezni,

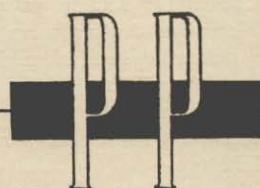
zgradil v sebi odpornost in zmanjšal njih učinek. Praprošek DDT je še vedno najbolj uspešen in baje nepogrešljiv v borbi proti komarjem, ki prenašajo malarijo. Znanstveniki pa so ugotovili, da je postal odporih proti DDT že 38 prenašalcev bolezni, celo prenašalci rumene mrzlice in spalne bolezni. Tako kar računajo, da bodo tudi komarji slej ali prej proti DDT postali imuni.

Ker imajo vsa ta sredstva več ali manj stranski škodljivi učinek na naravo in človeka, imajo znanstveniki en vzrok več, da bolj in bolj poudarjajo v boju zoper mrčes "biološko orožje": gojiti rive, ki žro lince, iskatki zajedalca, glivice in viruse, ki napadajo komarje...

Človek je pri vsem tehničnem razvoju končno le revež. Vse zna in vse poskuša, pa se dostikrat pri tem tudi varja.

AVSTRONAVTI niso za človeštvo nobena atrakcija več. Zadnji trije, ki so se srečno vrnili na zemljo iz Skylaba, še na prve strani dnevnikov niso več prišli. In vendar so imeli za sabo dvanajst hudih tednov kroženja okrog zemlje, ne brez nevarnosti in skrbi. Še se spominjam, kako smo zasledovali uspehe prvih poskusov poletov v vesmirje...

Zanimiva pa je izjava enega izmed astronautov, Williama Pogue. V samoti vesmirja se je "zaljubil v človeštvo", je povedal po pristanku. "Zdaj imam zares rad slehernega posameznika, ki ga srečam..." Daleč je šel iskat to spoznanje — no, glavno je, da ga je našel. Ko bi mogli človeka za človekom poslati v vesmirje za nekaj časa — morda bi bilo počasi le drugače na svetu...

TISKARNA

POLYPRINT

PTY. LTD.

7a RAILWAY PLACE, RICHMOND, VIC. 3121
TEL. 42-7417

se priporoča melbournskim Slovencem in slovenakim podjetjem za razna večja ali manjša tiskarska dela

IZPOD SYDNEYSKIH STOLPOV

Fr. Valerian Jenko O.F.M.

St. Raphael's Slovene Mission

313 Merrylands Rd., Merrylands, N.S.W. 2160

(Vhod v duhovniško pisarno in stan za cerkvijo!)

Tel.: 637-7147

DVA NOVA GROBOVA. — Poročati moram o dveh tragičnih smrtnih slučajih. To pot smrt ni posegla po osebah v visoki starosti. Oba pokojna sta bila v najlepših letih.

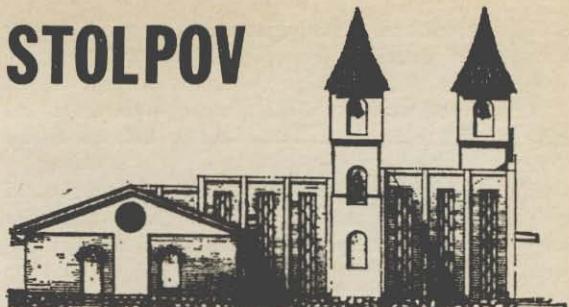
Prva žrtev je bil **LUDVIK KOREN**, ki je živel v canberrskem okraju Holt. Preminil je v soboto 23. 3. 1973 v tamkajšnji bolnišnici. Pred smrtnjo mu je še avstralski duhovnik iz Manuke podelil svete zakramente za umirajoče. Vzrok smrti so bile telesne podkoble, ki jih je prejel nekaj dni preje v avtomobilski nesreči.

Pokojnik je bil rojen 10. januarja 1929. v Turnišču v Prekmurju. Leta 1955. se je tam poročil z Barbaro Vegi, ki je po rodu iz Renkovcev. Družina je 5. maja 1960. prispela v Avstralijo na ladji "Aurelia" in se naselila v St. Albansu, Viktorija. Pred dvema letoma je pokojnik prišel v Canberro in kmalu nato dobil za sabo ostalo družino. Tu si je postavil dom. Toda ni mu bilo dano, da bi užival sad svojega truda. — Slovenska pogrebna maša za pokojnega Ludvika je bila opravljena v Manuki v sredo 27. marca. Nato smo ga spremili na tamkajšnje pokopališče, kjer čaka dan vstajenja. — Ludvik je prišel v Canberro, ko se je gradil tamkajšnji Slovenski Dom. Rade volje je priskočil na pomoč. Zato se je ob odprttem grobu poslovil od njega predsednik g. Cvetko Falež in se mu zahvalil za njegovo pomoč pri gradnji Doma. Ludvik je bil po poklicu gradbeni delavec. Njegova družina je že eno leto zaposlena v slovenskem Domu v Canberri v kuhinji in pri postrežbi s hrano. Zato je Korenova družina vsem znana in priljubljena. To je pokazala številna udeležba pri pogrebni maši in na pokopališču.

Pokojnik zapeča ženo Barbaro, sina Ludvika ml. (18 let), hčerko Silvano (16 let) in Sonjo (13 let — rojena v Avstraliji).

Druga žrtev tragične smrti je bil 32 letni **VLADO GOMBOC** iz Granville. V nedeljo, 24. marca 1974. je s svojim prijateljem ribaril na morski obali blizu Shellharbourja. Nenadoma je prišel izza njegovega hrbita močan val in ga odpavil v morje. Vsi poskusili, da bi ga rešili iz vode, so bili zaman. Vladovo truplo so našli šest dni pozneje.

Pokojnik je bil rojen pri Sv. Juriju v Prekmurju (Rogaševci) 3. marca 1942. Bil je najstarejši v družini šestih otrok: tri dekleta in trije fantje. Pred odhodom v Avstralijo se je poročil z Uršulo Primožič, ki je po rodu iz Tržiča. Med nas sta prispela z letalom 24. 3.

Slovenske sestre — frančiškanke Brezmadežne

St. Raphael's Convent

311 Merrylands Rd., Merrylands, N.S.W., 2160

Telefon kot zgoraj.

1966. Torej je bil za Vladota dan osme obletnice prihoda v Avstralijo obenem tudi dan njegovega odhoda iz solzne doline v boljšo, nebeško domovino. Poleg žene Uršule zapeča tudi osemletno hčerko Olgo, v domovini pa še očeta, brata in sestre; mati je umrla predlanskim prav v času, ko se je Vlado mudil na obisku v domovini. Zaposlen je bil v tovarni Dunlop, Drummoyn. Zadnje leto je živel v Granvillu, kjer si je nedavno kupil hišo. Rad je prihajal v našo cerkev v Merrylandsu.

Pokojnikovo truplo bo prepeljano v rojstni kraj za pokop. Tik pred odpravo trupla bo opravljena sv. maša-zadušnica.

Ženam in družinam obeh pokojnikov naše iskreno sožalje. Naj jim bo Sveti Duh — Tolažnik in Marija, Tolažnica žalostnih, uteha v njihovi žalosti! Spomnimo se obeh pokojnikov v molitvi in pri sv. mašah! R.I.P.

SLUŽBE BOŽJE

V Merrylandsu je slovenska služba božja vsako nedeljo ob 9.30 popoldan. Pravtako velja za nedeljsko mašo sobotna maša ob sedmih zvečer. Na prve petke, ki so posvečeni Srcu Jezusovemu, je tudi večerna maša ob sedmih in nato litanije Srca Jezusovega ter bla-goslov. Večerne maše so tudi na zapovedane praznike in na nekatere važnejše godove.

Wollongong ima slovensko službo božjo vsako drugo nedeljo v mesecu, torej 9. junija, ob 5. popoldan in 14. julija izjemoma že ob 4. popoldan (zaradi nastopa "Minores").

Canberra ima slovensko službo božjo vsako tretjo nedeljo v mesecu ob 6. zvečer v Garranu. Torej 19. maja, 16. junija. V juliju izjemoma na četrto nedeljo, to je 28. julija.

Newcastle ima slovensko službo božjo vsako peto nedeljo v mesecu, kadar jo mesec ima. Torej 30. junija. Kraj je Hamilton, ob 6.30 zvečer.

Na VNEBOHOD, zapovedan praznik, v četrtek 23. maja, bo v Merrylandsu dvojna služba božja. Ob

9.30 dopoldan bo sv. maša za srečno pot in povratak tistih, ki gredo letos na obisk domačih v domovino. Pravtako bo tudi večerna maša ob 7.00 zvečer, kot je vselej na zapovedane praznike.

ŠMARNIČNA POBOŽNOST bo vsako soboto v maju po večerni maši. Slišali boste isto branje, kot ga bodo za to priliko imeli v domovini. Radi prihajajte k šmarnični pobožnosti, kakor nekoč doma.

SVETOLETNA TRIDNEVNICA. Sydneyškim rojakom toplo priporočam, da si že zdaj rezervirajo dneve 18., 19. in 20. julija za obisk svetoletne tridnevnice v Merrylandsu. Vodil jo bo minoritski provincial p. Martin Vidovič (pride v Avstralijo skupaj z "Minores"). Vsak večer ob 7. uri bo sv. maša s priložnostno predigo. Po končani pobožnosti nam bodo še "Minores" zaigrali in zapeli nekaj duhovnih pesmi.

PONOVITEV NOVIH MAŠ. Trije člani "Minores" bodo letošnji novomašniki. Tako po novih mašah na svojih rojstnih farah pridejo k nam. Zato je prav, da napravimo lepo slovesnost ponovitve novih maš. Ob tej priliki se bomo Bogu iskreno zahvalili za te in ostale duhovniške poklice letos v domovini. Obenem pa bomo Boga prosili, da naj tudi kateremu fantu med nami izseljenci podeli poklic. Slovesnost bo v Merrylandsu v nedeljo 21. julija.

K r s t i

Elizabeta Marija Meznarič, Croydon Park. Oče Janez, mati Marinka, rojena Završnik. Botra sta bila Mitja Završnik in Bruna Falvo — Merrylands, 17. marca 1974.

Jason Michael Farkaš, Mt Druitt. Oče Mihael, mati Zlata, rojena Ratko. Botrovala sta Jože in Heidi Farkaš — Merrylands, 23. marca 1974.

Steven Knafele, Fairfield West. Oče Bruno, mati Ana,

rojena Kambouri. Botrovala sta Jože in Ana Kučko — Merrylands, 31. marca 1974.

Robert Rafael Daniel Terlikar, Auburn. Oče Mario, mati Lidia, rojena Hamaty. Botrovala sta Mario Terlikar in Judy Kenda — Merrylands, 31. marca 1974.

Alojz Magdič, Rooty Hill. Oče Kristjan, mati Zorka, rojena Božinovska. Boter je bil Srečko Hren — Merrylands, 7. aprila 1974.

Vida Istenič, Petersham. Oče Viktor, mati Terezija, rojena Šemrl. Botrovala sta Alojz Tominc in Greta Savli — Merrylands, 21. aprila 1974.

Daniel Brekan, Greystanes. Oče Martin, mati Alojzija, rojena Hočevar. Boter je bil Ignac Drevenšek — Merrylands, 27. aprila 1974.

Robert Viktor Erzetič, Burwood. Oče Ivan, mati Kati, rojena Zoretič. Botrovala sta Rok in Dragica Baričič — Merrylands, 27. aprila 1974.

Michelle Berkopiec, Ashfield. Oče Martin, mati Ljerka, rojena Albert. Botrovala sta Zdravko in Slavica Ružič — Merrylands, 27. aprila 1974.

Robert Ostrič, Rooty Hill. Oče Milan, mati Marija, rojena Talaber. Botrovala sta Franc in Terezija Matuš — Merrylands, 28. aprila 1974.

Venessa Marija Fabjančič, Bankstown. Oče Anton, mati Marija, rojena Gustintič. Botrovala sta Emil in Viktorija Fabjančič — Merrylands, 28. aprila 1974.

P o r o k e

Nevenko Komadina, Vlašiči in **Angela Kolenko**, Črenšovci, Prekmurje. Priči sta bila Štefan Vrkic in Vali Komadina — Merrylands, 23. marca 1974.

Janko Kenda iz Čiginja pri Volčah in **Vera Kos** iz Ročinja. Priči sta bila Jože Bregantič in Ida Terlikar — Merrylands, 6. aprila 1974.

Vabljeni ste na

DRUŽABNO PRIREDITEV

v Merrylands Masonic Hall

McPharlane in Pitt Streets

v soboto, 1. junija 1974

začetek ob 8. zvečer.

Doprinos je za odplačilo
cerkvenega dolga.

Dobrodošli!

P. Valerijan

Živahno popoldne pred cvetno
nedeljo na dvorišču za sydneyško
cerkvio sv. Rafaela:
butarice delajo . . .

Branislav Jamšek, Tenja (Osijek) in Tania Maree Clayton, Canberra. Priči sta bila Alojz in Teresa Jamšek — Merrylands, 13. aprila 1974.

VELIKONOČNI PRAZNIKI so tudi letos lepo potekli. Že na cvetno nedeljo je bilo premalo prostora v klopih in je dosti rojakov stalo zadaj pri vratih. Med velikim tednom (veliki čertek), je bila udeležba zmerna. Na veliki petek pa je bila kar številna udeležba v Leichhardtu popoldan, kakor tudi v Merrylandsu zvezčer. Velikosobotna vigilna maša je pritegnila veliko število rojakov. Pevski zbor je s svojim ubranim petjem povzdignil slovesnost. Na velikonočno nedeljo je bila cerkev obakrat premajhna. Pri prvi službi božji je bilo ljudsko petje velikonočnih pesmi. Pri drugi, ob pol enajstih, pa je zopet prepeval mešani pevski zbor (kakor že prejšnji večer). Cerkev je bila nabito polna. Pravili so, da je bilo zunaj cerkve še enkrat toliko rojakov, kot znotraj. Sv. obhajil sem pri obeh mašah razdelil okrog štiristo. BOG PLAČAJ vsem rojakom, ki so o veliki noči kar velikodušno darovali za potrebe naše cerkve (za odplačilo dolga), čeprav se je pri vsotah poznalo, da so bile zadnje tedne pred veliko nočjo številne stavke. Hvala tudi vsem, ki so svoj dar poslali po pošti. (Ti darovi še prihajajo). Hvaležen bom vsem rojakom, ki dosedaj niso mogli darovati, da to store pozneje.

DAROVI ZA NAŠ CERVENI FOND so prosti davka le še do konca finančnega leta, to je do 30. junija 1974. Zato izrabite priliko in se poslužite ugodnosti, dokler je v veljavni! Nekaj rojakov je obljudilo (nekaj pa že storilo), da bodo z ozirom na to še pred koncem finančnega leta darovali že tudi vsoto, ki so jo nameravali darovati naslednje leto. Trdno upam in pričakujem, da boste tudi v bodočih letih velikodušno stali na strani našemu verskemu centru v Merrylandsu, četudi darovi ne bodo takse prosti. Bog povrni vsem že v naprej!

SLOVENSKO TELOVSKO PROCESIJO bomo imeli letos zopet po nekaj letih. To bo v nedeljo, 23. junija. Vršila se bo na slovenski zemlji, 45 Ferrers Rd., Horsley Park. Ob 12. uri (opoldan) bo slovesna sv. maša

nato pa procesija. Sodeluje seveda naš neumorni mešani pevski zbor pod vodstvom g. Klakočerja, ki nam bo prepeval priložnostne pesmi, kot smo jih slišali v domovini za to priliko. Procesiji sledi piknik in prosta zabava v organizaciji Slovenskega društva. NARODNE NOŠE in vsi ROJAKI, rezervirajte to nedeljo za našo pristno slovensko procesijo Sv. Rešnjega Telesa! **Lepo prosim vse, da gotovo pride, in bo udeležba številna, kakor je potrebno za tako slovesnost.** Naročite otrokom, naj opravijo sveto spoved v domači fari, da vas bo čimveč prejelo sveto obhajilo!

Naša sestra **Ksaverija Jerebič**, se je na belo soboto poslovila od nas in od Sydneya, ter odletela v Morestel, Francija. Šla je tja, da si utrdi razrahljano zdravje. Z njo smo izgubili neutrudno delavko, polno novdušenja za vse dobro. Pogrešali jo bomo. Izgubo pa ni utrpel samo Sydney in naš center v Merrylandsu, ampak tudi sestre in slovenska cerkev v Melbournu. Saj so na mesto s. Ksaverije morali v Sydney poslati **sestro Hilarijo Šane**, ki je marljiva kakor mravlja. S. Hilariji kličemo dobrodošlico in upamo, da se bo dobro počutila med nami.

"PIRHOVANJE" na velikonočni ponedeljek v Paddington Town Hall je privabilo blizu dvesto rojakov. Bog plačaj vsem za udeležbo! Hvaležen sem tudi gospem, ki so za to priliko spekle potice in pecivo, pomagale v kuhinji; enako tudi ga. Rudolfi Nusdorfer, ki je za licitacijo napravila in darovala punčko v narodni noši, ter g. Sevčku, ki je za prireditev daroval klobase.

OSEM NOVIH KLOPI je dobila naša cerkev. Napravil jih je Štefan Šernek s svojimi pomočniki. Vse delo so opravili zastonj. Šest starih klopi (še iz stare, bivše prezbiterijanske cerkve), pa smo dali deloma na kor, ena je ob oltarju za ministrante, ena pa je v sestriški sprejemni sobi. Štefanu in pomočnikom iskrena hvala in Bog plačaj!

P. Valerijan

Nameravate potovati skozi Italijo in obiskati RIM?

V RIMU sta Vam po zmernih cenah na razpolago dva slovenska hotela:

Hotel BLED

Via S. Croce in Gerusalemme, 40
00184 — ROMA (Tel. 777102 in 7579941)

IN

Hotel DANIELA

Via L. Lessatti, 31
00185 — ROMA (Tel. 750587 in 771051)

Lastnik: Vinko Levstik

Zmogljivost: 85 sob, 150 ležišč. Vse sobe imajo lastno kopalnico, telefon in ostale moderne udobnosti. Postreženi boste v novi slovenski restavraciji. Osebje je pretežno slovensko. Počutili se boste res domače.

DOBRODOŠLI!

PAMET SE JE ODPRLA

Povest iz zgodnje mladosti

Nadaljevanje

(11. CVETNA BUTARA)

Kmalu so mi prinesli dvoje ocvrtih jajc in skledico kozjega mleka. Lotil sem se jela in se prav imenitno počutil. Škoda, da sem bil tako sam. Rad bi imel poleg sebe koga od domačih. Na primer Tičeta. Bi moja veljava v domači hiši precej zrasla, če bi naši vedeli, kako me Podganarjev stric lepo goste!

"Le posladkaj se, fantič moj! Vem, da doma ne dobiš kaj takega".

"Nak!" sem kratko pa dovolj prepričevalno pritrdil.

"Tudi pri nas ne jemo tako gosposko. Pa danes sem ti to npravil, da si boš zapomnil, kdaj si prvič nesel butaro Podganarju. In pa da ne bo zadnjič".

"Ne bo!" sem obljubil s polnimi ustmi.

Potem so me samo gledali, kako sem s slastjo pospravljal dobre reči. Končno so položili predme svetlo desetico.

"Na, to pa za povrh!"

"Boglonaj", sem rekel in jo zadovoljno spravil.

"Še nekaj bi ti dal, pa ne vem, če maraš. Slišim, da ste Drnuljčevi dobrih glav. Ali znaš že kaj brati?"

"Znam", sem se gladko pohvalil.

Segli so nekam med šaro in privlekli nekako knjigo.

"Pa mi preberi, kaj stoji na platnicah".

"Janez — Cigler sreča — v nesreči".

"Bo že. Pa bi bilo bolje tako: Janez Cigler — Sreča v nesreči. Moraš lepo vezati besede, kadar bereš. To se pravi, da je Janez Cigler napisal povest, ki ima naslov "Sreča v nesreči". Se boš že navadil, saj hodiš v šolo. Veš, to je prva povest, ki sem jo bral. Pa sem bil že velik, ko sem se naučil brati. Takrat nismo hodili v šolo tako kot zdaj. Naučiti sem se moral sam. Takole je bilo. Mati so vsak večer molili z nami lavretanske litanije, da sem jih znal že davno na pamet. Potem sem enkrat dobil molitveno knjigo, v njej pa našel litanije. Ker sem vedel vse iz glave, je bilo lahko brati. Potem sem počasi razbral posamezne črke, pa poskušal še druge molitve, dokler nisem vseh strani prebral. To je bila težka šola, ampak ko sem jo enkrat naredil, sem bil sam nase ponosen. Tako sem dobil veselje do branja in sem začel brati tudi povesti. Boš videl, kako lepa je ta povest".

Ves čas sem držal knjigo pod pazduho, zdaj sem jo spet vzel v roke. Naenkrat je dobila v mojih očeh novo veljavco. Ko sem pa videl, koliko strani je v njej, sem postal malodušen. Stric so menda brali na mojem obrazu, da mi upada pogum. Rekli so: "Nič naj te ne plasi! Počasi beri, vsak dan boš več razumel. Veš, jaz bi rad, da bi imel komu dati vse svoje knjige. Moje oči niso več za branje, pa tudi sem vse že po večkrat prebral. Saj veliko

GRADIMO SLOVENSKO PRIHODNOST!

To je bilo geslo letašnjega — že devetnajstega — SLOVENSKEGA DNE v Argentini na 21. aprila. Slovenska maša, zborovanje, nastopi, razstava... vse to v enem dnevu združi izseljence nove dežele v eno narodno družino, četudi so osebno različnih gledanj. Eno imajo vsi skupno: v tujini so, iz enega ali drugega vzroka so bili prisiljeni zapustiti domovino, ki jih je rodila. Take redne SLOVENSKE DNEVE prirejajo tudi v Združenih državah, Kanadi in še marsikje. Med izseljenci so kot nujno potrebne injekcije, ki dajejo našemu narodu v zdomstvu novih pobud za delo in podaljšujejo njegovo življenje. Poudarek teh prireditev je na narodni zavesti in na naši kulturi, ne na zabavi, pičaji in kranjskih klobasah. Prireja jih svoboden slovenski človek v svobodni zemlji, v svoji ljubezni do naroda in domovine in svoje tradicije, ki naj oplaja tudi naš izseljenski rod. Ni prav nobene potrebe po vmešavanju Matice in režima doma, ki bi zelo verjetno pravrad imel glavno besedo, pa predpisoval tudi spored in izbiral govornike ter snov njihovih govorov. SLOVENSKI DAN je povsod po zdomstvu dan slovenskih svobodnjakov, ne tlačanov. Svobodno izmenjati svoje misli in znova navdušiti množico za slovenske ideale je več kot kak izseljenski piknik nekje v domovini.

Kaj smo si avstralski Slovenci zmožni ustvariti redni, vsakoletni SLOVENSKI DAN? Ko bi en dan v letu znali pozabiti na vse in bili zares samo Slovenci? Mislim, da bi Zvezi slovenskih društev lahko uspeло, da bi tudi z ozirom na SLOVENSKI DAN napravila korak naprej. Zdi se mi, da bi bila naša narodna skupina kaj takega prav potrebna, če noče le životariti.

Morda bo kdo rekel: Prepozno je po tolikih letih! Nikdar ni prepozno, ko gre za življenje! Tudi mi gradimo prihodnost, nam in rodu, ki raste med nami. Tudi nam ne more biti vseeno, kako dolgo bo po Avstraliji odmevala slovenska gorovica in se bo čulo priznanje: Slovenskega rodu sem!

DAROVI ZA BERNARDOV TIŠKOVNI SKLAD: \$10.— Vladimir Trampuž; \$6.— Kancijan Kobal, N.N., Sylvia Götzl, Franc Uršič; \$5.— Alfred Brežnik, Vanda Sperne, Franc Kmetič; \$4.— Josip Rijavec, Jože Težak; \$3.— Margaret Hatežič, Miha Hovar, Silva Jereb, Ivan Kavčič; \$2.— Franc Mautner, Franc Činč, Lubi Pirnat, Jurij Sušnik, Vinko Lovrek, Janez Zust, Ludvik Truden, Vinko Danjko, Terzija Simunkovič, Miro Penca; \$1.— Katica Tkalčevič, Josipa Kunek, Ivan Damiš, Vinko Tomazin, Jože Zupančič, Francka Persico, Milka Tomažič, Amalija Maljevac, Pavel Završ, Olga Meziniec, Evgen Braidot, Alojz Ludvik, Marija Habenschuss, Jože Mravljak, Janez Krušec, M.J., Jože Krušec, Alojz Ličen, Julija Beilharz, Martin Pirc, Miro Bole, Albin Kurinčič, Anton Pašič, Jože Gros, Justa Grajnarič, Franc Obid, Marija Jurševič, Gabriel Pirc, Franc Rojko, Janez Pristov, Ivanka Penca, Hermina Koroša, Ing. Ivan Žigon, Daniela Slavez, Albina Barbiš, Franc Prosenik.

P. STANKO PODERŽAJ, INDIJA: \$5.— M.J., Julka Mrčun; \$4.— Andrej Udovič; \$2.— Janez Primozič, Janez Kampuš, Helena Pirc, Pavla Pirc.

P. EVGEN KETIŠ, AFRIKA: \$100.— Mirko Šveb; \$5.— N.N.; \$4.— Marija Golčman.

P. HUGO DELČNJAK, AFRIKA: \$150.— N.N.; \$22.— Julka Mrčun; \$13.— Ivan Kovačič; \$6.— Ana Kušter (za lačne); \$5.— Terezija Smolič, Milan Kavič, Andre Zaccutti, Antonija Šabec (za lačne), N.N. (za lačne), Druž. Franc Prosenik, Maria Zai, Marija Radin (za lačne); \$4.— N.N.; \$3.— N.N., Karolina

jih nimam, to je res. Pa bi bilo le prav, če bi jih kdo vzel, preden umrjem. Ko boš to prebral, le pridi še k nam, vse bodo tvoje, če hočeš”.

Dobro mi je delo, da mi stric govore kot bi bil jaz že velik fant. Zaupajo mi in k njim lahko pridem, kadar bom hotel. Znova sem pogledal po hiši, da si jo zapomnim tudi od znotraj. Tedaj mi je prišlo nekaj na misel.

“Stric, ali ste vi od zmerom takole sami pri vas?”

“Zmerom sam, odkar sem v tejle hiši. Ko sem bil mlad, smo bili gostiči na Gontah.”

Mislim, da so povedali zgodbo svojega življenja. Jaz pa nisem poslušal, le beseda “gostač” se mi je zapičila v glavo. Čakal sem, da so prenehali. Zdaj sva bila že tako domača, da sem jim prav od srca vse povedal, zakaj me gostač zmerom tako dirne. Morebiti bi vedeli povedati, zakaj so me rajni Žirovčev oče tako ozmerjali ...”

Stric so zvesto poslušali. Včasih so se vmes nasmejali, včasih so si pogladili brado, ki pa ni bila potem nič bolj gladka. Potem so začeli praviti: “Pred leti je bil tamle doli, ki je zdaj pri vas, čisto drug Drnuljc. Star in samoten je tičal v svoji bajti tako kot zdaj jaz tukajle ...”

“V kateri bajti, stric?”

“Tiste bajte že dolgo ni več. Stala je malo više kot sedanja vaša hiša, prav pod tisto vašo največjo hruško. Ozmica se ji pravi, saj veš. Zato, ker njene trde hruške šele pozimi dozore. — Le počakaj, ti bom pa res vse povedal, ko že govoriva. Stari Drnuljc je čisto opešal, da ni mogel več sam zase skrbeti. Svojih ljudi ni imel, začel je misliti, da bi koga dobil k sebi, ki bi mogel obdelovati zanj meline. Pa se ni posrečilo. Bal se je že, da bo kar tako umrl. Tega pa tudi ni vedel, komu bi zapisal meline in bajto. Potem je dal ljudem vedeti, da ima vse naprodaj. Če bi dobil kaj denarja, se bo že nekam spravil. Prvi se je oglasil stari Žirovec, saj veš, Žirovčev oče. Takoj se je pa ponudil tudi stari Češnjič iz Hrastnice, da bi kupil. Ta je zdaj že dolgo v grobu. Takrat sta bila oba trdna kmeta. Oba sta hotela dobiti v roke Drnuljčeve meline in bajto. Drug drugemu sta podirala ceno. Tudi brez preprirov in kreganja ni bilo. Nazadnje je zmagal Češnjič. Napravil je prav dobro ponudbo. Veliko hišo imam in dekleta so pri hiši, je rekel Drnuljcu, prodaj meni, pa se preseli k nam. Do smrti boš prekrbljen, ne bo te skrbelo, kam se boš dejal in kje boš umrl. Drnuljc je od zadovoljnosti kar svetlo pogledal in udaril Češnjiču v nastavljeni dlan. Res se je stari preselil v Hrastnico in pri Češnjiču je bil leto dni za strica, potem je umrl.”

“Tega nisem nikoli slišal.”

“Le poslušaj. Žirovec je bil hudo nataknjen in hud na oba, na Drnuljca in Češnjiča. V tisto bajto, če bi jo kupil, je hotel dobiti gostača. Imel je že izbranega. Češnjič je bajto podrl, meline pa dal hčeri, ki je zdaj tvoja mama. Ž njo je prišel na Drnuljčevino vaš ata, pa sta postavila novo hišo, ki ste zdaj v njej. Vse to je pa Žirovca strašno jezilo. Nikoli ni mogel s prijaznim očesom pogledati gor k vam. Vašemu atu ni rekel drugače kot Češnjičev gostač, čeprav je vedel, da je hiša vaša, pa seveda meline tudi. To je bilo vse samo za zdražbo.”

Stric je utihnil, jaz pa tudi nisem nič rekel. Grebel sem vase, kako čudno je to, da se mi je vendar enkrat razodela skrivnost o gostaču. Še bolj čudno je bilo, da sem zvedel, kako smo mi prišli k nam. Ugibal sem, če Tiče ve te reči. Le zakaj ata in

mama nista nikoli pravila? Toliko zanimivega moraš zvedeti od ljudi, ki niso naši!

Sreda mojega razmišljanja se je od nekje oglasila koza.

Stric je planil pokonci: "Zdaj me pa čaka delo. Pa še drugič kdaj pridi! Bova že še kakšno rekla. Midva bova zmerom prijatelja."

Odšel sem in veliko sem imel misliti med potjo. Šele pred domačo hišo sem se spomnil, da sem se gotovo zelo dolgo zadržal pri Podganarju. Kaj bodo neki rekli?

Pa se je tudi doma vse dobro izšlo. Desetico sem pokazal, kaj drugega me skoraj niso vprašali. Videl sem, da je bilo v naši hiši tako: Teta je bila pri nas in Tiče je bil doma. Mama je tiščala vanj, da je moral na dolgo in široko pripovedovati, kako je v Ljubljani in v šoli in v tistem zavodu, ki se mu pravi Marijanšče. Tam je namreč stanoval. Tudi ata je poslušal, pa seveda otroci. Tiče je znal lepo pripovedovati. Tako so vklenili tetu, da ni mogla do besede o rečeh, ki jih je imela zmerom na srcu in jih naša dva nista rada slišala.

Tako se je zgodilo, da mene niso kaj prida pogrešili. Morebiti sploh ne. Seveda sem zdaj tudi jaz poslušal pogovore o Ljubljani. Tiče me je z drugimi vred potegnil za seboj v mesto, na Podganarjevega strica sem kmalu pozabil.

Ko je bilo čas zakuriti za večerjo, je šla mama v kuhinjo, teta se je pa poslovila. Mene se je loteval spanec.

12. RAZBURKANA VELIKA NOČ

Velika noč je prinesla več kot dogodke. Prinesla je celo vrsto presenečenj in celo pretresov.

Spočetka je kazalo vse dobro. Gospod kaplan je izjemoma pridigal tako kot bi ne bil kaplan, ampak samo katehet. Strašno sem bil vesel. Prvič bo, da bom znal doma povedati pridigo. Bom vendar enkrat nehal biti mule!

Moram povedati, kakšna je bila ta pridiga. Ne bom začel odkraja in tudi ne po vrsti. Moralo je biti že nekje v sredi, ko je gospod povzdignil glas in vrgel dol v cerkev besedo:

"Prismode!"

Šla mi je skozi oboje ušes naravnost v pamet. Zavoljo te besede je ostala pamet odprta, da sem z lahkoto ujel vanjo, kar je sledilo.

"Še enkrat: prismode! Kaj drugega naj vam rečem? Spali ste, pravite, zdaj nam pa hočete povedati, kaj se je zgodilo, ko ste spali! Kristusovo mrtvo telo so ukradli iz groba, pravite, ko ste spali. Kako pa veste, da je kdo kaj kradel, ko ste spali? Tepci, zdaj se nam pa ponujate za priče, ko vendar niste mogli nič videti, saj ste spali!"

Dalje prihodnjič

**TOBIN
BROTHERS**
funeral
directors

Cargo; \$2.50 Francka Anžin; \$2.— Druž. Silvo Miklavec, Roman Zrim, Frances Stibilj; \$1.— Ivan Horvat, Emilia Kregar, Marta Jakša.

FRANCIŠKOVA MLADINA:
\$5.— Julija Mrčun; \$4.— Ivan Legiša; \$3.— Ivan Kavčič; 2.— Janez Primožič.

BARAGOVA ZADEVA: \$2.— Roman Zrim.

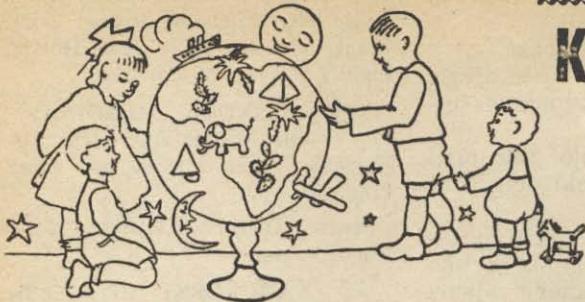
ZA NADGROBNI SPOMENIK
P. BERNARDU preko "MISLI" poslali: \$5.— Ivan Kovačič, \$2.— Avgust Žagar, Janez Primožič.

ZA MOZAIK MARIJE POMAGAJ V NAZARETU preko "MISLI" poslali: \$10.— Druž. Alojz Butinar, Julija Mrčun; \$6.— Janez Krusec; \$5.— M.J., \$2.— Marija Radin; \$1.— Druž. Alojz Valenčič, Olga Todorovski.

Dobrotnikom Bog povrni! Večina je z darom poslala tudi naročino za MISLI. Naj jim bo tu tiskano ime v potrdilo, da je tudi naročnina v redu sprejeta in vpisana. Hvaležen sem Vam za to razumevanje, saj s tem naš mesečnik prihrani veliko na poštnini, urednik oz. upravnik pa na času. Kdor pa izrecno želi potrdilo za naročnino, mu ga bom seveda poslal. — Urednik.

Klub temu, da sem velikonočno številko MISLI oddal na pošto polna dva tedna pred veliko nočjo, mi po-ročila iz N.S.W. povedo, da so nekateri prejeli MISLI dva tedna po praznikih. Kriva je bila poštna stavka in ne naša uprava. To v vednost tistim, ki se jezijo na nas. — Upravnik.

VIKTORIJSKIM SLOVENCEM	
NORTH MELBOURNE,	
189 Boundary Road,	329 6144
MALVERN,	
1382 High Street,	50 4720
SPRINGVALE-DANDENONG,	
505 Princes Highway, Noble Park,	546 7860
MENTONE,	
3 Station Street,	93 2460
FRANKSTON,	
232 Cranbourne Road,	781 2115
NA USLUGO V ČASU ŽALOVANJA	

KOTIČEK NAŠIH MALIH

**LJUBIM CVETJE NA VRTU
IN SONCE NA NJEM,
KRUH V NAMIZNEM PRTU
IN MAMIN OBJEM.**

**O, JAZ SEM BOGAT
IN MARSIKAJ ZNAM.
VES SVET MI JE ZLAT,
KER MAMICO IMAM.**

FRANC LOKAR

Rada bi napisala nekaj vrstic za Kotičkarje.. Materinski dan prihaja zdaj v maju. Upava, da nihče ne bo pozabil svoje mamice. Tudi midva jo ne bova. Naši mamici želiva boljše zdravje, da bi praznovala še veliko Materinskih dni. Ni več dosti veselja pri nas, odkar smo izgubili ljubega ata. Bova pa zato midva še bolj pridna, da bova mamico potolažila.

Vesel Materinski dan vsem mamam! — **Romeo in Marko Iskra, Leichhardt, N.S.W.**

Dragi Kotičkarji! Naj se spet malo oglasim. Opisal vam bi rad svojo plesno šolo. Ko sem začel hoditi k baletu, nisem znal še nič in tudi veselja nisem imel. Ko pa smo v slovenski dvorani nastopili na Materinski proslavi jaz, moj brat Peter in sestrična Linette, mi je to dalo veliko veselja in poguma. Potem smo se začeli učiti tudi za Očetovsko proslavo. Zopet smo vsi trije nastopili v čast očetom. Tako sem z veseljem vztrajal v baletni šoli. Težko smo se pripravljali za izpite, na koncu pa sem le zasluzil tri zlate medalje in še posebno nagrado, ker sem se redno udeleževal pouka. — **Daniel Bračko, 11 let, North Caulfield, Vic.**

Vsakih počitnic se zelo veselim. Posebno še božičnih, ker so najdaljše. Med počitnicami se rad igram s svojim psičkom. Včasih se tudi kaj učim, še bolj pa me vabi kopanje. A letos je bilo za kopanje bolj malo lepih dni, ker je bilo preveč dežja. Nekaj pa je le bilo.

Letos moji starši zidajo hišo, zato nismo šli nikam med počitnicami. Večkrat sem tudi jaz pomagal kaj lažjega. Kadar sem imel obisk priateljev, smo se pa raje šli vojake. — **Robert Cucek, 11 let, West Ryde, N.S.W.**

Otroci! Ste pozabili na natečaj opisa letošnje glave Kotička tukaj na levi? Doslej so se oglašili samo štirje s svojimi prispevki. Pohitite! — Striček.

Letos je prvo leto, kar sem začel hoditi v "High School". Ko sem se 31. januarja prvkrat odpravil v šolo sem šel najprej do svojega prijatelja, potem sva pa oba skupaj šla v šolo. Oba sva bila vesela, pa tudi malo v skrbeh, kako bo v novi šoli. Res je tukaj precej drugače, kakor je bilo prej. Vsak dan imamo več učiteljev, za vsak predmet drugega. To je zame bolj zanimivo in ni tako enolično. Všeč mi je tudi, da igramo več različnih športov, ker sem velik ljubitelj športa.

Šolo začnemo od devetih zjutraj. Za kosilo nam pa dajo na razpolago kar celo uro: od pol ene do pol dveh. Pouk končamo vsak dan ob 3:20.

Vsem šolarjem, zlasti tistim, ki hodijo že v High School, želim obilo uspehov. Na slovenski jezik pa naj ne pozabijo. Tudi jaz s svojim bratom redno obiskujem slovensko šolo v Merrylandsu. — **Boris Tomšič, 14 let, Ashbury, N.S.W.**

DRAGI OTROCI!

Danes vam predstavljam sliko slovenskega fanta, ki ga s starši dostikrat vidim v slovenski cerkvi v Kew. Dobro se ga spominjam tudi iz Bonegille, takoj po prihodu družine Grlj v Avstralijo. Ladja "ROMA" jih je pripeljala leta 1960 v novo deželo. A takrat je bil Rajko komaj tri leta star, danes pa ima sedemnajst let. Rojen je bil leta 1956 v Opatiji, saj je družina iz Slovenskega Primorja. Nastanili so se v Melbournu in si postavili svoj domek v East Burwoodu.

RAJKO GRLJ je končal šest razredov katoliške šole, zdaj pa hodi v Burwood High School (Form 6). Je priden in resen študent ter upa, da ga bo študij srečno pripeljal na univerzo.

"Zelo sem vesel, da znam govoriti slovensko. Posedno zdaj mi bo prav prišlo, ko mislimo obiskati Slovenijo", mi je nedavno pisal Rajko. Da zna lepo slovensko govoriti, sem vedel, bil pa sem presenečen, da tudi piše tako dobro. To vem, da ga v Sloveniji nihče ne bo mogel prodati; pa tudi v življenju kasneje mu ne bo prav nič škodilo, da obvlada en jezik več. Otroci, ali Rajko ni vreden posnemanja?

Avstralske Slovenije

ZLATOPOROČENCA imamo letos tudi med rojaki v Queenslandu: naša dolgoletna naročnika in zavedna Slovinka **ANTON** in **ANA KUSTEC**, ki živita v Laidleyu. Doma sta iz Prekmurja, oba rojena v Gorjni Bistrici in krščena v Črensovcih, kjer sta 24. februarja 1924 stopila tudi pred oltar. Tako jima je letos poteklo petdeset let zakonskega življenja. Žal je prav jubilejni dan Anton obhajal v brisbandski bolnišnici. Zdaj je hvala Bogu že zopet doma in se bolje počuti. — Zlatoporočencema izrekamo iskrene čestitke k jubileju in jima želimo še veliko srečnih let. V prvi vrsti pa tudi zdravih. Da imata oba veliko vdanosti v božjo voljo, vemo iz njunih pisem.

Anton Kustec je odšel v Avstralijo že v januarju leta 1928, ko je dosti Prekmurcev odšlo po svetu s trebuhom za kruhom, kot pravimo. Verjetno se je hotel po nekaj letih vrniti, a razmere so pokazale drugače. Nastala je še nesrečna vojna. Tako je prišla raje žena Ana za njim, kar pa ji je bilo mogoče šele v septembru 1952. Z njo je prišel tudi že dorastli sin, njegova žena in 18 mesecev stari vnuček. Tu se je našima jubilantoma rodila še hčerka Anica, ki ima danes osemnajst let. Tudi ona še prav dobro "guči" po naše. V Kustecevo družino že dolgo prihajajo MSLI, zato je prav, da se jubileja na svojih straneh spomni tudi naš list.

Zlatoporočencema še enkrat: Na mnoga mnoga zdruva leta! Bog in Marija z Vama! — **Urednik**.

GREENACRE, N.S.W. — Misli zares radi prebiramo ter so nam sleherni mesec v prijetno razvedrilo. Otrokoma nudijo priliko, da se učita slovenski jezik. Sam pa poleg člankov rad stikam za novicami, saj smo v Avstraliji že dvajset let in nam je marsikatero ime v Mislih poznano.

S pokojnim p. Bernardom sva si bila zares prijatelja. Rada sva igrala šah in ga kar pogrešam. V zadoščenje nam je, da so MISLI kljub bolezni in smrti p. Bernarda ostale ter nadaljujejo svoje poslanstvo med nami. Le tako naprej! — **Franc Mirnik**.

MELBOURNE, Vic. — Že dolgo let se upiram peresu, da bi odgovoril na vprašanja radovednih in opisal stanje bogastva ali revščine našega slovenskega pevskega zbora **Triglav** v Melbournu. Moj rajnki oče mi je rad poudarjal: Kdor molči, devetim odgovori! Zdaj pa se mi zdi, da le moram iti mimo tega pregovora.

O finančnem blagostanju našega pevskega zbora se precej šušlja in obenem sprašuje, kje je denar. Mislim, da vsakdo ve, da zbor ni nikoli pobiral kake članarine ali celo stotakov po slovenskih družinah, pa pri tem

Naša
zlata
jubilanta

obljubljal ustanovitev kake slovenske opere s stalno igralsko skupino, ali kake zidane palače Triglava. Pevski zbor se ni nikoli obvezal za kaj podobnega in ni nikomur nič dolžan, še najmanj naš mali slovenski zbor Triglav. Le ob vhodu v dvorano ob priliki naših zavab smo vselej upali na dober obisk, pa — o tem sem prepričan — tudi nudili vsakemu dovolj za ceno vstopnine. Denar je šel za potrebe boljšega vzdrževanja našega pevskega zbora, iz svoje siromašnine pa smo dali tudi nekaj stotakov v dobre namene potrebnim. Tudi Children Hospital je dobil naš dar. (Pa tudi slovenska cerkev ob zidavi. Op. ur.)

Vsakdo lahko razume, da smo bili vedno v vsem odvisni samo od naše lastne dobre volje in seveda od števila obiskovalcev zabav. Ni nobene glasbene ali prosvetne ustanove, ki bi finančno podprla življenje izseljenskega pevskega zbora in je prav za prav v svojem narodnem ponosu tudi nočemo. Samostojno smo začeli in edini namen vsa leta je bil širiti in ohranjati med izseljenci drago slovensko pesem. V tem je pevski zbor kot kulturna ustanova zelo različna od kake organizacije, ki ima redno članstvo, sestanke, ki dela in razpravlja ter predpisuje in pobira članarino. Za zbor so potrebne stalne vaje, na katere prihajajo vsi in

redno; potrebna nam je bila torej soba in klavir, pa še marsikaj z vajami v zvezi — vse to pa ni zastonj. Omenil sem redno prihajanje vseh: ne glede na vreme, na osebno razpoloženje, na morebitne nadure pri delu, ki jih mora pustiti. Mislim, da je vsaj delna odškodnina v takih primerih nujna. Srečal sem že tudi take pevce, ki so se ponujali za visoko vsoto. Tudi vstopnina na vratih ni čisti dobiček, kot si nekateri predstavlajo: kdor je kdaj koli prirejal zabavo, bo razumel, kako so stroški prireditve visoki. Pa pride še kaj vmes, kot na primer tisti, ki je po zabavi zahteval gotov denar nazaj, češ da se je pri vratih zmotil in dal preveč. In če po zabavi najdeš v lepi torbici ene izmed dam kar šest triglavskih kozarcev, te skoraj mine veselje za vse ...

Naše resnično bogastvo so štiri gramofonske plošče, ki bi res bile lahko bolj kvalitetne, ako bi bilo med nami več razumevanja in tudi poguma. Precej nasprostev je bilo treba premagati, da so zgledale beli dan. Naše bogastvo je poleg dobre volje članov zборa tudi hvaležnost mnogih, da smo toliko let ohraniali našo pesem in z njo slovensko zavest.

Mnogim pa žal/te narodne zvesti ni več dosti mar. Pozabili so na tiste mogočne zglede, ki jih imamo zlasti po Primorskem polnu. Kdo ne pozna imena goriškega nadškofa Sedeja ali tržaškega Fogarja, kamenškega dekana Bogomila Nemca in mnogih drugih! Skladatelj Lojze Bratuž je z življenjem plačal svojo ljubezen do slovenske pesmi in štirje junaki so padli pod kroglo na bazoviški gmajni. Tudi moj rajni oče

Benedikt si je za ZDRAVICO zaslužil pet let pogojo... Kaj pa se nam obeta, ki smo se pomehkužili v zlati svobodi? Kaj nam obeta novi svet in mladina? Mislim in žal mi je reči, da se vse naše minulo, tako polno žtrve, prodaja za okroglo in za steklenico piva...

Vsaž že prej omenjene naše plošče bodo ostale in rojake opominjale ter vzpodbjale, naj ostanejo zvesti slovenski besedi in pesmi. To je imovina pevskega zboru Triglav, ki je nihče ne bo uničil, saj ni v stavbah ali baliniščih, da se lahko spodsuje, razorje ali proda.

Le pevaj to pesem
s Triglava, narod zlati,
čez sever in jug,
čez vzhod, zahod nam, mati!

Ob pesmi slovenski.
mogočna smo sila,
ob misli na mater,
ki nas je rodila.

Res strma je pot
do tebe, pesem mila...
Naj kdo mi šteje v greh,
ker pevam te,
da ne bi utorila
in mnogim nezvestim
bila le v posmek?

Vladimir Trampuž

Slovenska agencija Jelene in Alfreda Brežnik
EMONA ENTERPRISES
P.O. BOX 188, COOGEE, N.S.W., 2034
Tel. 399 9061

Nudimo Vam najnovije SLOVENSKE PLOŠČE in KASETE ter KNJIGE vseh slovenskih založb. Delni seznam plošč in kaset je bil objavljen v zadnjih dveh številkah MISLI. Pišite nam, pa Vam bomo postregli s popolnim seznamom naše bogate zaloge. Če živite v Sydneyu so Vam plošče in vse drugo na razpolago tudi pri sestri Miriam, Slovenski Center sv. Rafaela, 311 Merrylands Road, Merrylands.

Izrežite in pošljite

EMONA ENTERPRISES, P.O. Box 188, Coogee, N.S.W., 2034

Prosim pošljite mi seznam in cenik plošč kaset knjig
(Označite kvadrat)

Naročam plošče: \$

Naročam kasete: \$

Prilagam ček, money order za vsoto \$

Ime in priimek

Polni naslov

Država..... Postcode.....

LEICHHARDT, N.S.W. — Malo pozne so te čestitke, pa zato ne pridejo nič manj iz srca. V aprilu je praznovala svoj rojstni dan naša draga botra Antonija Iskra. Želimo njej in njeni deci polno zdravja in še mnogo let v naši sredi. — **Olga Špirič z Meryann in malo Katarino.**

CANBERRA, A.C.T. — Obisk smo imeli za veliko noč: strokovnjaki balinskih krogel iz Melbournja, Geelonga in Adelaide so prišli, da bi se pomerili z našimi balincarji. Z njimi je prišlo lepo število navijačev, pa tudi Sydneyčane je zanimalo, kako bodo tekme potekle. Dva polna dneva so balinali in vse igre so spremljali z ugušljivim vikom in krikom. Še dež jih ni pregnal z balinišč. Eno pa rečem: ne bi bil rad športni sodnik. Slovenska kri je vroča, posebno ko gre za naslov zmagovalca. Šport zlakha izgubi vso privlačnost, če čustva prevladajo merila pravil.

Vsekakor se je tekmovanje na velikonočno nedeljo zaključilo z domačo zabavo. Po dvorani našega Doma so se vrteli mladostni pari, da smo jim mi "starji" kar zavidali. Razumem, da je predsednik Cvetko Falež kar odlašal z oznanilom, da oba pokala ostaneta v Canberri (Sprejeto od gostov drugih društv z glasnim 'Bu! ! !').

Le naj bi prvemu poskusu tekmovanja med društvami sledilo še več: z izboljšanim dogovorom in v pravem bratskem športnem vzdušju.

Lepe pozdrave zlasti vsem našim velikonočnim gostom! — **Joža Maček.**

PHOTO STUDIO VARDAR

108 GERTRUDE STREET, FITZROY

MELBOURNE, VIC.

(blizu je Exibition Building)

TELEFON: 41-5978 — DOMA: 44-6733

IZDELUJE:

prvorazredne, fotografije vseh vrst,
svatbene, družinske ,razne.

Preslikava in povečuje fotografije, črno-
belne in barvne.

POSOJA BREZPLAČNO SVATBENA OBLAČILA.

Pri nas dobite lahko tudi poročne vence
in cvetje ter ostale poročne potrebščine.

Odperto vsak dan, tudi ob sobotah in
nedeljah od 9—6.

Po sedmi uri zvečer se glede svatb dogovorite po telefonu: 44-6733.

PAUL NIKOLICH

Se želite naučiti voziti avto?

ŠOFERSKI POUK
Vam z veseljem nudi

"FRANK'S AVTO ŠOLA"

32 THE BOULEVARD, FAIRFIELD WEST, 2165
N.S.W.

TELEFON: 72-1583

SLOVENSKO MIZARSTVO

se priporoča melbournskim rojakom
za izdelavo kuhinjskih omar
in drugega pohištva
po zmerni ceni.

Telefon:
45 7275

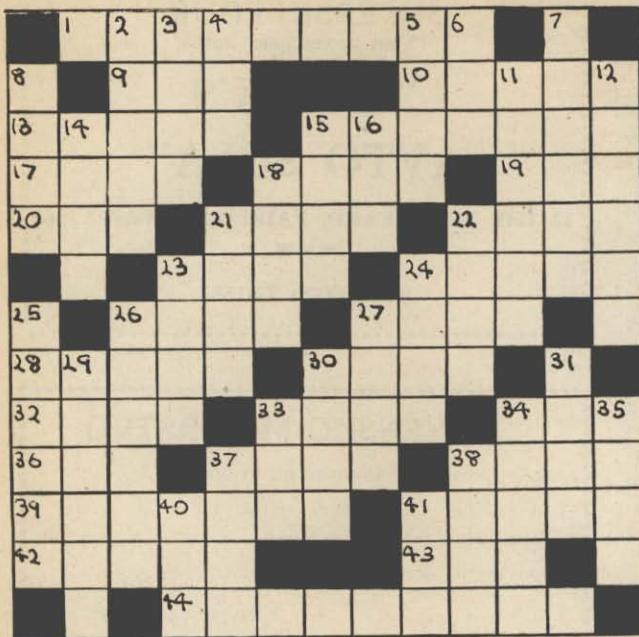
FRANC ARNUŠ
76 Beverley Road,
HEIDELBERG, Vic.

Govorimo slovensko

KRIŽANKA

(Ivanka Žabkar)

DOPOLNILNA ZLOGOVNICA

v prejšnji številki se glasi takole:

**BESEDA, KI JO MOŽ VELI,
BESED ODTEHTA ŽENSKIH PET;
SOLZA, KI MOŽU PRIKIPI,
ODTEHTA ŽENSKIH SOLZ DESET.**

Uganko so pravilno rešili: Emilia Šerek, Sestra Silvestra, Vinko Jager, Marija Bizjak, Lidija Čušin, Tone Perin, Janez Kum.

Gospa Lidija Čušin je rešitvi dodala tudi tele vrstice: Upam, da sem Zlogovnico pravilno rešila. Povedati pa Vam moram, da tega pregovora nisem še nikoli slišala. Pač pa poznam pregor, ki pravi: "Ženska podpira tri vogale pri hiši in še četrtega pol!" V zlogovnem pregorom pa ste moški postavljeni na kar "zavidljivo" višino. No, naj bo — a vseeno ne verjamem, da so vse moške besede in solze tako "prepričljive".... Lepe pozdrave! — Lidija Čušin..

Hej, moški ugankarji in bralci, kaj pa Vi pravite k temu? Se boste kaj branili in povedali svoje? Ali pa ima gospa Lidija prav? — Vsekakor ji je dal prav žreb, ki je — kot nalašč — ravno njo izbral za nagrado. — Urednik.

IZ LJUBLJANSKEGA "PAVLIHA":

- "Zakaj bi rad, da ti komisija za ugotavljanje premoženja potrka na vrata?" — "Zato, ker nimam niti stanovanja niti vrat."
- Ta bo polagal račune, so mislili naivneži. In jih je res polagal — na svoj konto.
- Korupcija je legalna konkurenca tatovom.

Vodoravno: 1. zaljubljenec, ljubimec; 9. govor pralni prašek; 10. prerijski volk; 13. nujen, pomemben; 15. je odvraten, gre čez glavo; 17. konec molitve; 18. eden poklicev; 19. gozdn delavec: D...a... (Črke, ki v besedi manjkajo, vstavi v Križanko!); 20. sadna tekočina; 21. mamilo; 22. plemiški naslov; 23. drobno rečno kamenje; 24. nagaja, zeza; 26. lovec ne sme domov brez njega; 27. zaimek; 28. mesec v letu; 30. eden svarilnih znakov vozniku; 32. prestol; 33. oblika glagola imeti; 34. iz mleka ga delajo; 36. vrsta; 37. jarec; 38. težna enota; 39. Jezusov spremļevalec; 41. pijača ima rad; 42. diktat; 43. oče v narečju; 44. ptica selivka.

Navpično: 2. moško ime (pomanjševalnika); 3. pameten, bister; 4. vrednosti papir; 5. ribja jajčeca (ena množinskih oblik); 6. del celote; 7. pri nogavicah se upotrebljava; 8. pri peki bi ga pogrešal; 11. moško ime; 12. znana povestna oseba iz džungle; 14. rimske bog ljubezni; 15. korist; 16. stará beseda za ples; 18. na, nad (angl.); 21. divja ptica; 22. vrela voda; 23. kuhamo z njim; 24. nezaupanje, zdvajanje; 25. črna gosta tekočina, ki varuje pred gnitjem; 26. preskok sovražne linije; 27. bivališče; 29. brezno; 30. drzen, pogumen; 31. poljsko orodje; 33. moško ime; 34. oslu ali konju pravijo včasih tako; 35. med perutnino spada; 37. del pluga; 38. včasih sta bili ponos deklet; 40. poslanec, kurir; 41. zelo lepa ptica.

Rešitev pošljite najkasneje do 3. junija, ko bo žreban nagrajenec.

TEL. 47-2363

TEL. 47-2363

STANISLAV FRANK

74 Rosewater Terrace, OTTOWAY, S. A. 5013

LICENSED LAND AGENT:

Posreduje pri nakupu in prodaji zemljišč in hiš.

DARILNE POŠILJKE v Jugoslavijo posreduje redno in po zmerni ceni.

SERVICE ZA LISTINE: napravi vam razne dokumente, pooblastila, testamente itd.

ROJAKI! S polnim zaupanjem se obračajte na nas v teh zadevah!

TEL. 47-2363

TEL. 47-2363

● Pri nekaterih poklicih izvira beseda "plača" iz glagola "plakati".

● Z vsakim dnem smo pametnejši za eno rešitev in bogatejši za tri nove probleme.

DR. J. KOCE

3 BEATRICE STREET, KEW, VIC. 3101

TELEFON: 86-8076

1. Obrnite se na nas, če hočete imeti res pravilne prevode spričeval, delavskih knjižic in sploh vseh dokumentov.
2. Ravnajte se po načelu "svoji k svojim", kot to delajo drugi narodi. Zato naročajte važne karte vseh vrst (za letala, ladje itd.) pri nas, saj pri nas ne stane vozna karta niti cent več kot drugje. Sploh se obračajte z zaupanjem na nas po nasvete v kakršni koli zadevi. Naše izkustvo, ki smo ga nabrali tekom več kot 20 let v Avstraliji, Vam bo prišlo prav.
3. Darilne pošiljke (pakete) izvršujemo hitro in solidno. Če želite, vam pošljemo cenik.

Zastopnik za N.S.W.

Mr. R. OLIP

65 MONCUR ST.,
WOOLLAHRA, N.S.W.
Tel. 32-4806

Zastopnik za Queensland

Mr. J. PRIMOŽIČ

39 DICKENSON ST.,
CARINA, QLD., 4152

VAŠA PRVA TURISTIČNA AGENCIJA

Vam more nuditi odlične ugodnosti in najnižje cene
za vse vrste potovanj, za skupinska potovanja pa še
posebne popuste.

- * Kdor želi, more za potovanje v Jugoslavijo in nazaj izbrati
- * Na izbiro so seveda tudi druge zračne in morske linije za potovanje kamor koli po svetu.
- * Dokumente za Vaše potovanje in dokumente za prihod Vaših rojakov v Avstralijo urejujemo brezplačno.

MELBOURNE — BEOGRAD — MELBOURNE

ali tudi samo na eno stran

MELBOURNE — RIM — LJUBLJANA — ZAGREB

POTOVANJE OKROG SVETA SAMO \$718.10

(Melbourne — Amerika — Jugoslavija — Melbourne)

POSLUŽUJUTE SE VAŠE POTNIŠKE AGENCIJE

PUTNIK

72 Smith Street, COLLINGWOOD, Melbourne
POSLUJEMO VSAK DAN, TUDI OB SOBOTAH, OD 9. — 7.

TELEFONI: 419-1584, 419-2163, 41-5978, 44-6733

V uradu: P. Nikolich, N. Nakova, M. Nikolich in I. Adamič

**PRIDITE OSEBNO,
TELEFONIRAJTE
ALI PIŠITE:**

TURISTIČNA AGENCIJA

Theodore Travel Service P/L

66 Oxford St., (Darlinghurst), Sydney, 2010.

Tel.: 33-4155, A.H. 32-4806

- mi smo uradni zastopniki letalskih in pomorskih družb
- pri nas dobite najcenejše možne vozne karte

*Bavite se izključno z opolnomočeno in registrirano
agencijo, katera objavlja veliki Q za Qantas*

V uradu:

RATKO OLIP

PODRUŽNICE:

SYDNEY	241 Elizabeth St., Tel. 265-778, 26-5940, A.H. 32-4806
BLACKTOWN	6 Campbell St., Tel. 622-7336, A.H. 32-4806.
NEWTOWN	62 Enmore Rd., Tel. 51-5547, A.H. 32-4806

MELBOURNE – LJUBLJANA

VAŠA DOMAČA TURISTIČNA AGENCIJA

SLOVENIJA TRAVEL CENTRE

Ker je junijsko letalo že zasedeno, smo organizirali že en polet z odhodom iz Melbourne dne 16. JULIJA 1974. Prijavite se čimprej po telefonu, pismeno ali osebno. Dokler bo kaj mesta na letalu, Vam bomo radi ustregli.

Rešujemo vse potovalne probleme za obisk domovine ali drugih delov sveta.

Z nami se morete pogovoriti v domačem jeziku glede raznih potovalnih informacij, glede razervacij, potnih listov in viz. Obrnite se na nas po telefonu, pismeno ali z osebnim obiskom naše pisarne. Radi in hitro Vam bomo ustregli.

SLOVENIJA TRAVEL CENTRE
Ivan Gregorich

Čez dan:

**72 Smith Street,
Collingwood, 3066, Vic.
Tel. 419-1584 - 419-2163**

Po urah:

**Paul Nikolic, Tel. 44-6733
Ivan Gregorich,
Tel. 842-1755**